

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2016, del
GOVERN D'ANDORRA

Març de 2018

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	6
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries	8
2.1.3. Despeses plurianuals	10
2.2. Liquidació del pressupost	12
2.2.1. Impostos directes i indirectes	14
2.2.2. Taxes i altres ingressos	15
2.2.3. Transferències corrents d'ingressos	16
2.2.4. Ingressos patrimonials	16
2.2.5. Despeses de personal	17
2.2.6. Consum de béns corrents i serveis	21
2.2.7. Transferències i subvencions atorgades	23
2.2.8. Inversions reals	26
2.2.9. Actius financers	29
2.2.10. Passius financers i despeses financeres	29
2.3. Comptes anuals	31
2.3.1. Immobilitzat	36
2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius	40
2.3.3. Despeses a distribuir en diversos exercicis	42
2.3.4. Existències	42
2.3.5. Deutors, vendes i ingressos	42
2.3.6. Tresoreria i comptes financers	44
2.3.7. Fons propis	47
2.3.8. Provisions per a riscos i despeses	48
2.3.9. Endeutament	48
2.3.10. Creditors a llarg termini	53
2.3.11. Creditors a curt termini	53
2.3.12. Resultats extraordinaris	54
2.4. Estat del romanent de tresoreria	55
2.5. Contractació pública	57
2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal	59
2.7. Altres aspectes a destacar	59
2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals	62
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	69
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	70
5. CONCLUSIONS	73
6. AL·LEGACIONS	73
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	73

Abreviacions

LGFP:	Llei general de les finances públiques
LFC:	Llei de les finances comunals
LCP:	Llei de contractació pública
LQDCC:	Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns
LQTC:	Llei qualificada de transferències als comuns
LFP:	Llei de la funció pública
LSEPF:	Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
PGCP:	Pla general de comptabilitat pública
BOPA:	Butlletí Oficial del Principat d'Andorra

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable de l'Administració general, integrada entre d'altres, pel Govern d'Andorra (en endavant Govern).

L'auditoria del Govern forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2016, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2016.

La liquidació de comptes del Govern corresponent a l'exercici 2016 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 3 d'abril de 2017 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de tresoreria, gestió comptable de l'endeutament, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament, amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, i l'estat del romanent de tresoreria.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, que ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera del Govern s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Govern expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió economicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Govern en l'exercici 2016 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

El treball de camp a les dependències del Govern va concloure el 10 de novembre de 2017.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat econòmicofinancera, pressupostària i comptable del Govern en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, de 4 de novembre de 1993.
- Llei qualificada de transferències als comuns, de 4 de novembre de 1993.
- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública.
- Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000.
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000.
- Llei del Govern, de 15 de desembre de 2000.
- Llei de la funció pública, de 15 de desembre de 2000.
- Llei 5/2008, del 15 de maig, sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques.
- Llei 27/2008, del 20 de novembre, d'impostos especials.
- Llei 31/2008, de 18 de desembre, de mesures de reactivació econòmica.
- Llei 93/2010, del 16 de desembre, de mesures de promoció de l'activitat econòmica i social, i de racionalització i d'optimització dels recursos de l'administració.
- Llei 23/2014 del 30 d'octubre, qualificada de la creació i regulació del pla de pensions de la funció pública.
- Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 11/2012, del 21 de juny, de l'impost general indirecte.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- Decret legislatiu del 29-4-2015 de publicació del text refós de la Llei 94/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals.
- Decret legislatiu del 20-5-2015 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996.
- Decret legislatiu del 15-7-2015, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989.
- Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici 2016.

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i de direcció, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern del Govern. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Al Govern, la fiscalització i verificació del control intern recau, per mandat normatiu, en la intervenció general la qual s'estructura en els dos àmbits de competència que li atorga la LGFP, l'anomenat servei de comptadoria, el qual és el centre director de la comptabilitat administrativa i de la tresoreria, i les intervencions delegades, les quals assumeixen la funció fiscalitzadora de l'activitat de l'Administració.

L'ens utilitza una aplicació de gestió pressupostària i comptable pel registre de les operacions econòmiques.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
DESPESES		INGRESSOS	
1 Despeses de personal	107.987.838	1 Impostos directes	61.120.286
2 Consum de béns corrents i serveis	50.849.183	2 Impostos indirectes	278.699.279
3 Despeses financeres	18.217.580	3 Taxes i altres ingressos	25.343.439
4 Transferències corrents	191.853.938	4 Transferències corrents	-
		5 Ingressos patrimonials	29.845.368
Despeses corrents	368.908.539	Ingressos corrents	395.008.372
6 Inversions reals	48.374.244	6 Alienació d'inversions	-
7 Transferències de capital	5.952.105	7 Transferències de capital	-
8 Actius financers	1.944.490	8 Actius financers	1.640.462
9 Passius financers	422.681.133	9 Passius financers	451.211.678
Despeses de capital	478.951.972	Ingressos de capital	452.852.140
Total pressupost despeses	847.860.512	Total pressupost ingressos	847.860.512

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les següents observacions:

Mancances en l'expedient d'elaboració del pressupost

La LGFP reclama que l'expedient contingui informació que complementa o justifica la continguda al pressupost que s'aprova. En relació a aquesta informació, l'expedient del pressupost del Govern no conté el pressupost consolidat a efectes informatius, tal i com preveu l'art.12.3 de la LGFP.

Estructura pressupostària

La normativa bàsica en relació a la gestió econòmicofinancera de les entitats públiques d'àmbit estatal es recull en la LGFP, el PGCP i la Llei del pressupost vigent per a l'exercici. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en les normes comptables.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici, que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost final
1 Impostos directes	61.120.286	-	61.120.286
2 Impostos indirectes	278.699.279	-	278.699.279
3 Taxes i altres ingressos	25.343.439	-	25.343.439
4 Transferències corrents	-	-	-
5 Ingressos patrimonials	29.845.368	-	29.845.368
Ingressos corrents	395.008.372	-	395.008.372
6 Alienació d'inversions	-	-	-
7 Transferències de capital	-	-	-
8 Actius financers	1.640.462	-	1.640.462
9 Passius financers	451.211.678	-	451.211.678
Ingressos de capital	452.852.140	-	452.852.140
Total pressupost ingressos	847.860.512	-	847.860.512

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Compromisos reconduïts	Suplements de crèdit	Crèdits extraordinaris	Transferències de crèdit	Crèdits ampliables	Crèdits ampliables contra ingressos	Transferències de crèdit per avenç de fons	Pressupost final
1 Despeses de personal	107.987.838	31.056	-	-	229.581	-24.453	51.994	-	108.276.016
2 Consum de béns corrents i serveis	50.849.183	2.199.498	-	700.000	-4.874.475	1.129.893	52.191	-	50.056.290
3 Despeses financeres	18.217.580	256	-	-	3.710	-	-	-	18.221.546
4 Transferències corrents	191.853.938	5.975.230	180.359	-	4.675.186	1.728.474	54.659	73.200	204.541.047
Despeses corrents	368.908.539	8.206.040	180.359	700.000	34.002	2.833.914	158.844	73.200	381.094.899
6 Inversions reals	48.374.244	23.335.912	-	-700.000	458	-2.833.914	90.329	-200.000	68.067.029
7 Transferències de capital	5.952.105	2.191.748	-	20.155	-34.460	-	-	126.800	8.256.348
8 Actius financers	1.944.490	-	-	20.073.376	-	-188.368	-	-	21.829.498
9 Passius financers	422.681.133	8.080	-	-	-	188.368	271.911.312	-	694.788.893
Despeses de capital	478.951.972	25.535.740	-	19.393.531	-34.002	-2.833.914	272.001.641	-73.200	792.941.768
Total pressupost despeses	847.860.512	33.741.780	180.359	20.093.531	-	-	272.160.485	-	1.174.036.667

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències i observacions:

Comptabilització de les modificacions pressupostàries dels ingressos

Contràriament al disposat en el PGCP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven.

Modificacions de pressupost en dates properes al tancament de l'exercici

Durant l'exercici 2016, s'han comptabilitzat i aprovat en dates properes al tancament de l'exercici, modificacions pressupostàries per valor de 19.303.317 euros, segons el següent detall:

Modificacions de crèdit	Imports
Crèdits ampliables	2.073.295,14
Crèdits ampliables contra ingressos	11.921.662,83
Crèdits extraordinaris i suplements de crèdits	700.000,00
Transferència de crèdit	4.408.358,84
Transferència per avenç de fons	200.000,00
Total	19.303.316,81

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Es pot concloure que l'aprovació d'aquestes modificacions de pressupost ha tingut per finalitat donar cobertura pressupostària a despeses per les quals, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre-les, la qual cosa seria contrària al principi d'especialitat regulat en l'article 15.2 de la LGFP.

Transferències de crèdits entre diferents programes i que afecten a remuneracions de personal

Es detecten transferències aprovades durant l'exercici 2016, que afecten a remuneracions de personal per un valor total de 229.574 euros i que s'han efectuat entre diferents programes, fet que pot contravenir l'article 26.2 b) de la Llei de les finances públiques i l'article 3.3 de la Llei del pressupost.

2.1.3. Despeses plurianuals

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Reajustaments d'anualitats de les despeses plurianuals

En l'elaboració del pressupost general, es segueix la pràctica de reajustar els imports de les anualitats per despeses plurianuals aprovades en exercicis anteriors a les quanties que es preveuen per al pressupost de l'exercici que es tramita.

Els articles 29.5 i 29.6 de la LGFP obliguen a consignar en el pressupost l'afectació anual de les despeses plurianuals aprovades per llei i determinar la quantitat de despeses plurianuals atribuïda a cada exercici en la resta de despeses plurianuals, i en el cas de no ajustar-se a aquests requeriments, justificar-ho en la memòria adjunta al projecte de pressupost.

La memòria de pressupost no inclou justificacions suficients relatives als reajustaments d'anualitats afectats, contràriament al que requereix l'art 29.7 de la LGFP.

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts pel Govern es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Capítol	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	COBRAT 2016	(4) LIQUIDAT 2015	(5) VARIACIÓ 2016-2015 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2016-2015 (6)=(5)/(4)
1 Impostos directes	61.120.286	82.922.927	135,67%	66.840.405	68.251.836	14.671.091	21,50%
2 Impostos indirectes	278.699.279	290.740.248	104,32%	274.165.759	269.069.479	21.670.769	8,05%
3 Taxes i altres ingressos	25.343.439	24.684.394	97,40%	18.354.211	28.844.463	-4.160.069	-14,42%
4 Transferències corrents	-	67.051	-	65.204	54.737	12.314	22,50%
5 Ingressos patrimonials	29.845.368	40.374.103	135,28%	40.273.023	23.534.326	16.839.777	71,55%
Ingressos corrents	395.008.372	438.788.723	111,08%	399.698.602	389.754.841	49.033.882	12,58%
6 Alienacions d'inversions	-	13.983	-	10.347	4.433	9.550	215,43%
7 Transferències de capital	-	-	-	-	1.000.000	-1.000.000	-100,00%
8 Actius financers	1.640.462	3.899.873	237,73%	3.797.273	1.935.497	1.964.376	101,49%
9 Passius financers	451.211.678	726.254.652	160,96%	726.252.067	384.370.393	341.884.259	88,95%
Ingressos de capital	452.852.140	730.168.508	161,24%	730.059.687	387.310.323	342.858.185	88,52%
Total pressupost ingressos	847.860.512	1.168.957.231	137,87%	1.129.758.289	777.065.164	391.892.067	50,43%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Capítol	(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT/ COMPROMÈS 2016	(2) LIQUIDAT 2016	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	PAGAT 2016	(4) LIQUIDAT 2015	(5) VARIACIÓ 2016-2015 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2016-2015 (6)=(5)/(4)
1 Despeses de personal	108.276.016	105.676.588	105.643.932	97,57%	101.250.513	100.155.098	5.488.834	5,48%
2 Consum de béns corrents i serveis	50.056.290	45.286.149	44.004.239	87,91%	38.439.088	45.385.225	-1.380.986	-3,04%
3 Despeses financeres	18.221.546	16.212.060	16.212.060	88,97%	13.146.089	17.488.129	-1.276.069	-7,30%
4 Transferències corrents	204.541.047	200.926.271	200.072.390	97,82%	194.663.307	137.134.899	62.937.491	45,89%
Despeses corrents	381.094.899	368.101.068	365.932.621	96,02%	347.498.997	300.163.351	65.769.270	21,91%
6 Inversions reals	68.067.029	62.873.985	44.514.642	65,40%	37.985.656	45.963.100	-1.448.458	-3,15%
7 Transferències de capital	8.256.348	7.712.035	5.749.457	69,64%	5.220.000	57.888.262	-52.138.805	-90,07%
8 Actius financers	21.829.498	18.979.376	18.979.376	86,94%	18.969.243	9.639.799	9.339.577	96,89%
9 Passius financers	694.788.893	694.766.248	694.344.042	99,94%	694.332.538	380.039.037	314.305.005	82,70%
Despeses de capital	792.941.768	784.331.644	763.587.517	96,30%	756.507.437	493.530.198	270.057.319	54,72%
Total pressupost despeses	1.174.036.667	1.152.432.712	1.129.520.138	96,21%	1.104.006.434	793.693.549	335.826.589	42,31%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Capítol	Pressupost inicial 2016	Pressupost final 2016	Liquidat 31/12/2016	% Liq./Press. final	Liquidat 31/12/2015	Var. liq. 16 vs 15	% Var. liq 16 vs 15
Ingressos corrents	395.008.373	395.008.373	438.788.723	111,08%	389.754.840	49.033.883	12,58%
Despeses de funcionament (1)	-350.690.959	-362.873.352	-349.720.560	96,38%	-282.675.223	-67.045.337	23,72%
Ingressos de capital	-	-	13.983	-	1.004.433	-990.450	-98,61%
Despeses de capital	-54.326.349	-76.323.377	-50.264.098	65,86%	-103.851.362	53.587.264	-51,60%
Superàvit o dèficit de gestió	-10.008.936	-44.188.357	38.818.048	-87,85%	4.232.689	34.585.359	817,10%
Despeses financeres	-18.217.580	-18.221.546	-16.212.060	88,97%	-17.488.129	1.276.069	-7,30%
Superàvit o dèficit de caixa	-28.226.516	-62.409.903	22.605.988	-36,22%	-13.255.440	35.861.428	-270,54%
Actius financers (ingressos)	1.640.462	1.640.462	3.899.873	237,73%	1.935.497	1.964.375	101,49%
Passius financer (ingressos)	451.211.678	451.211.678	726.254.652	160,96%	384.370.393	341.884.259	88,95%
Actius financers (despeses)	-1.944.490	-21.829.498	-18.979.376	86,94%	-9.639.799	-9.339.577	96,89%
Passius financers (despeses)	-422.681.133	-694.788.893	-694.344.042	99,94%	-380.039.037	-314.305.006	82,70%
Variació d'actius i passius financers	28.226.516	-263.766.251	16.831.106	-6,38%	-3.372.945	20.204.051	-599,00%
Resultat pressupostari	-	-326.176.154	39.437.094	-12,09%	-16.628.385	56.065.479	-337,17%

(1) Les despeses de funcionament inclouen despeses del capítol 1 (Despeses de personal), del capítol 2 (Consum de béns corrents i serveis) i del capítol 4 (Transferències corrents)
Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat, s'han posat de manifest les observacions següents:

Estalvi net pressupostari negatiu

L'indicador de l'estalvi net reflecteix la capacitat del pressupost de generar excedents derivats de les activitats ordinàries, les quals queden recollides en els capítols pressupostaris de l'I al V, una vegada descomptades les quantitats que s'han de destinar a satisfer la despesa financera i el retorn dels préstecs i crèdits amb venciment a l'exercici.

Aquests excedents són, en el cas de produir-se, els que el Govern pot destinar a l'autofinançament d'inversions o d'altres despeses de capital o a atendre el servei del deute de noves operacions d'endeutament que es proposi formalitzar.

Tal i com es posa de manifest en el quadre següent, la liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu. Els imports següents són els que deriven dels estats i comptes retuts, sense incloure-hi l'efecte de les observacions que es detallen en el transcurs de l'informe les quals no les atenuarien.

Concepte	2016 Import	2015 Import
Ingressos corrents exercici	438.789	389.755
Despeses corrents exercici (cap. I, II i IV)	-349.721	-282.676
Estalvi brut	89.068	107.079
Obligacions reconegudes (cap. III i IX)	-710.556	-397.527
Estalvi net	-621.488	-290.448
<i>Percentatge sobre Ingressos corrents</i>	<i>-141,64%</i>	<i>-74,52%</i>

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament. Per la seva part, donat que aquestes operacions es formalitzen majoritàriament a curt termini, com s'observa a la nota 2.4, comporten romanents de tresoreria negatius que es tradueixen en una liquiditat supeditada a la formalització d'operacions de tresoreria en el molt curt termini.

2.2.1. Impostos directes i indirectes

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos directes figura en el quadre següent:

IMPOSTOS DIRECTES	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10 Sobre la renda	61.092.037	-	61.092.037	82.898.143	21.806.106	135,69%
100 Impost sobre la renda	20.495.435	-	20.495.435	30.451.144	9.955.709	148,58%
101 Impost soc/activ. econ	35.127.986	-	35.127.986	40.800.287	5.672.301	116,15%
103 Impost renda no residents	5.468.616	-	5.468.616	11.646.711	6.178.095	212,97%
12 Altres impostos directes	28.249	-	28.249	24.784	-3.465	87,73%
122 S. act que vulguin obrir 24h	28.249	-	28.249	24.784	-3.465	87,73%
1 Impostos directes	61.120.286	-	61.120.286	82.922.927	21.802.641	135,67%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

El resum dels imports registrats en el capítol d'impostos indirectes es mostra en el quadre següent:

IMPOSTOS INDIRECTES		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Sobre trans. pat. i act. jurid.	1.874.866	-	1.874.866	2.356.787	481.921	125,70%
200	Impost s/transmissions patrim. immobiliàries	1.874.866	-	1.874.866	2.356.787	481.921	125,70%
21	Sobre el consum	275.223.156	-	275.223.156	287.047.296	11.824.140	104,30%
210	Consum de béns	124.328.353	-	124.328.353	127.840.883	3.512.530	102,83%
211	Consum de serveis	3.187.486	-	3.187.486	6.620.320	3.432.834	207,70%
213	Impostos especials	44.828.022	-	44.828.022	45.028.773	200.751	100,45%
214	Sobre el tràfic exterior	102.879.295	-	102.879.295	107.557.320	4.678.025	104,55%
22	Sobre el joc	1.601.257	-	1.601.257	1.336.165	-265.092	83,44%
220	Sobre el joc	1.601.257	-	1.601.257	1.336.165	-265.092	83,44%
2	Impostos indirectes	278.699.279	-	278.699.279	290.740.248	12.040.969	104,32%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.2. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
30	Taxes	11.571.120	-	11.571.120	13.688.217	2.117.097	118,30%
300	Taxes activitats econòmiques	5.357.633	-	5.357.633	6.077.153	719.520	113,43%
301	Taxa vehicles	4.621.439	-	4.621.439	4.616.889	-4.550	99,90%
303	Taxa judicial	716.814	-	716.814	769.932	53.118	107,41%
304	Taxa marques	303.572	-	303.572	693.054	389.482	228,30%
307	Taxa sol·licituds de treball	556.583	-	556.583	1.451.061	894.478	260,71%
308	Taxa salut animal	5.403	-	5.403	63.670	58.267	1178,42%
309	Altres taxes	9.676	-	9.676	16.458	6.782	170,09%
31	Prestacions de serveis	6.506.587	-	6.506.587	5.495.276	-1.011.311	84,46%
310	Legalització de documents	46.224	-	46.224	50.939	4.715	110,20%
311	Llicències, permisos i autoritzacions	657.239	-	657.239	695.468	38.229	105,82%
312	Serveis sanitaris	317.642	-	317.642	307.965	-9.677	96,95%
313	Certificats	39.495	-	39.495	67.474	27.979	170,84%
314	Carnets escolars	1.218.757	-	1.218.757	985.953	-232.804	80,90%
315	Passaports	503.730	-	503.730	382.857	-120.873	76,00%
316	Inspeccions	13	-	13	-	-13	-
317	Inscripcions en registre	1.241.180	-	1.241.180	1.346.911	105.731	108,52%
318	Ús cartografia digital	113	-	113	128	15	113,27%
319	Altres serveis	2.482.194	-	2.482.194	1.657.581	-824.613	66,78%
32	Venda de béns	449.146	-	449.146	425.864	-23.282	94,82%
320	Venda publicacions pròpies	29.586	-	29.586	43.532	13.946	147,14%
321	Impresos	90.099	-	90.099	103.842	13.743	115,25%
323	Fotocòpies i altres productes	2.047	-	2.047	2.610	563	127,50%
324	Cartografia i fotografia aèria	36.955	-	36.955	35.037	-1.918	94,81%
326	Documentació diversa	50.650	-	50.650	55.802	5.152	110,17%
327	Productes sanitaris	196.899	-	196.899	159.996	-36.903	81,26%
329	Altres béns	42.910	-	42.910	25.045	-17.865	58,37%
33	Reinteguments	126.351	-	126.351	400.158	273.807	316,70%
330	D'exercicis tancats	-	-	-	1.847	1.847	-
331	De pressupostos corrents	126.351	-	126.351	398.311	271.960	315,24%
34	Altres ingressos	6.690.234	-	6.690.234	4.674.882	-2.015.352	69,88%
340	Sancions	3.715.139	-	3.715.139	4.094.896	379.757	110,22%
341	Expedients	-	-	-	-79.410	-79.410	-
342	Danys i imprevistos	529.583	-	529.583	382.320	-147.263	72,19%
343	Recàrrecs	2.445.216	-	2.445.216	277.401	-2.167.815	11,34%
344	Subhastes	296	-	296	-325	-621	-109,80%
3	Taxes i altres ingressos	25.343.439	-	25.343.439	24.684.394	-659.045	97,40%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.3. Transferències corrents d'ingressos

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	TRANSFERÈNCIES CORRENTS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
44	D'empreses púb. i altres ent. púb.	-	-	-	13.631	13.631	-
449	D'altres entitats públiques	-	-	-	13.631	13.631	-
48	De l'exterior	-	-	-	53.420	53.420	-
489	Altres transferències corrents	-	-	-	53.420	53.420	-
4	Transferències corrents	-	-	-	67.051	67.051	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.4. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici 2016, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

	INGRESSOS PATRIMONIALS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
51	Interessos, bestretes i préstecs concedits	610	-	610	321.730	321.120	52.742,62%
511	Int. préstecs. Finançament extraordinari	-	-	-	142.926	142.926	-
515	A empreses púb. i altres ent. púb.	-	-	-	178.808	178.808	-
518	A institucions sense finalitat de lucre	610	-	610	-	-610	-
52	Interessos de dipòsits i comptes bancaris	9.053	-	9.053	10.109	1.056	111,66%
520	De comptes corrents	1.894	-	1.894	3.702	1.808	195,46%
521	Interessos de dipòsit	7.159	-	7.159	6.407	-752	89,50%
53	Producció de distribució de resultats	28.825.340	-	28.825.340	34.793.909	5.968.569	120,71%
530	Distribució de resultats	28.825.340	-	28.825.340	34.793.909	5.968.569	120,71%
54	Rendes d'immobles	761.136	-	761.136	4.960.484	4.199.348	651,72%
541	Lloguers	64.901	-	64.901	69.138	4.237	106,53%
544	Ingressos per cessió d'ús	696.235	-	696.235	4.891.346	4.195.111	702,54%
55	Resultats d'operacions comercials	236.745	-	236.745	240.466	3.721	101,57%
550	Resultats d'operacions comercials	236.745	-	236.745	240.466	3.721	101,57%
58	Interessos de demora	12.485	-	12.485	47.401	34.916	379,66%
580	Interessos de demora	12.485	-	12.485	47.401	34.916	379,66%
5	Ingressos patrimonials	29.845.368	-	29.845.368	40.374.103	10.528.735	135,28%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Duplictat d'ingressos per al finançament d'inversions

En data 7 de maig de 2007, es va formalitzar el conveni entre el Govern, Forces Elèctriques d'Andorra (FEDA) Andorra Telecom, SAU (Servei de Telecomunicacions d'Andorra (STA), en el moment de la signatura i Túnel d'Envalira, SA, per a "l'execució i posterior conservació i manteniment d'una galeria de serveis i evacuació paral·lela al Túnel d'Envalira".

Segons preveu el conveni esmentat, aquesta inversió es finançarà de la manera següent: un 35% a càrrec de Govern, un 15% a càrrec de l'STA i un 50% a càrrec de FEDA.

En data 11 de juny de 2008, el Govern va adjudicar les obres esmentades per un import de 21.637.163 euros. Així, en aplicació del conveni anterior i els pactes signats en data 16 de juliol de 2008, FEDA i STA van efectuar l'ingrés al Govern de la seva contribució al finançament, d'acord amb els imports que es detallen en el quadre següent:

Entitat	% Finançament	Import
FEDA	50%	10.818.581,56
STA	15%	3.245.574,47
Total ingressos		14.064.156,03

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Simultàniament, la Llei 3/2008, de 8 d'abril, aprovà un crèdit extraordinari de 20.489.763 euros per a donar cobertura pressupostària a les inversions referides, detallant-se en la Llei que el finançament de la modificació pressupostària seria amb endeutament. Aquest endeutament, integrat en el conjunt d'operacions formalitzades durant l'exercici 2008, es va formalitzar i disposar. En conseqüència, les obres esmentades disposen d'un excés de finançament que ascendeix a 12.916.756 euros. Donat que aquests recursos no poden ser disposats lliurement per part del Govern s'hauria d'acordar un destí dels mateixos.

2.2.5. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	Alts càrrecs	3.224.728	159.723	3.384.451	3.290.588	-93.863	97,23%
100	Retribucions bàsiques i altres remuneracions alts càrrecs	3.224.728	159.723	3.384.451	3.290.588	-93.863	97,23%
11	Personal fix	74.592.103	456.088	75.048.191	73.244.403	-1.803.788	97,60%
110	Remun. bàsiques i altres pers fix	74.592.103	456.088	75.048.191	73.244.403	-1.803.788	97,60%
13	Agents administració caràcter eventual	4.675.250	137.552	4.812.802	4.631.592	-181.210	96,23%
130	Remuneracions bàsiques i altres pers eventual	4.675.250	137.552	4.812.802	4.631.592	-181.210	96,23%
16	Quotes seguretat social	25.495.757	-465.185	25.030.572	24.477.349	-553.223	97,79%
160	Quotes seguretat social	13.081.194	196.337	13.277.531	12.851.267	-426.264	96,79%
161	Prestacions socials	11.591.605	-399.719	11.191.886	11.191.887	1	100,00%
163	Despeses socials del personal	822.958	-261.803	561.155	434.195	-126.960	77,38%
1	Despeses de personal	107.987.838	288.178	108.276.016	105.643.932	-2.632.084	97,57%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les següents incidències:

Enregistrament comptable de les fases de despesa

Les despeses del personal al servei del Govern es registren pressupostàriament acumulant en un sol acte les fases ACLOP.

Tot i que l'article 16.5 de la Llei 2/2016 del pressupost 2016, a l'establir la fiscalització de les despeses de personal en el moment previ al seu pagament, determina aquest procediment, cal tenir en compte que no es dona el supòsit que preveu el mateix article pel qual es puguin agrupar les fases de gestió pressupostària en un sol acte

administratiu, doncs els actes administratius que autoritzen la despesa i els actes que dicten el compromís de la mateixa es produeixen en moments processals molt distants, en temps, als de la liquidació, ordre de pagament i pagament material de la mateixa. Així, els primers actes tenen lloc en el moment de dur a terme els processos selectius i de contractació mentre que els segons, en el moment d'aprovació de la nòmina i el seu pagament.

Cal tenir en compte, també, que les contractacions de persones que tenen una durada superior a l'any, veuen reproduït el compromís de despesa a l'inici de cada anualitat.

Això comportaria que, atès que a l'inici de l'exercici el Govern té compromeses les despeses de personal per aquelles persones les quals presten els seus serveis a l'entitat per a tot l'exercici o, en el seu cas, fins a l'extinció del contracte, calgués comptabilitzar a l'obertura de l'exercici el corresponent compromís de la despesa.

En conseqüència, la pràctica seguida, a més de ser contrària al disposat a l'article 31 de la LGFP, provoca que el pressupost no s'utilitzi com l'eina de gestió que garanteix l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa.

Comprovacions dels reintegraments de la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS) per compensació de baixes per incapacitat

No consta que des dels serveis de recursos humans es realitzi una verificació dels cobraments que s'obtenen de la CASS en concepte de reintegrament per les baixes causades, pel que no es pot garantir que s'hagin produït els reintegraments que correspondrien. Cal tenir en compte que, d'acord amb el reglament de funcionament de procediment d'administració de la mútua que té implantat el Govern, els imports no reintegrats han de ser assumits pels saldos dels fons de la mútua.

Hores extraordinàries

L'article 8.1 del Reglament de sistemes de compensació estableix que *"les hores extres són la circumstància per la qual el personal de l'Administració general, de forma voluntària, autoritzada i motivada per necessitats del servei, treballa fora de la seva jornada laboral"*.

Així mateix, la Disposició addicional segona del reglament esmentat, estipula que el *"màxim d'hores extraordinàries autoritzades i compensades amb retribució per persona és de 120 hores a l'any. El màxim d'hores extraordinàries compensades amb temps no pot sobrepassar les 80 hores de descans per any. Aquests límits no es poden excedir excepte en casos puntuals, degudament justificats, després de l'informe del Director del departament o del secretari d'Estat i amb l'aprovació de la Secretaria d'Estat de Funció Pública"*.

El quadre següent resumeix els treballadors pels quals s'han detectat hores extraordinàries en un nombre superior a 120 hores any.

Interval d'hores extres/any	Nombre de treballadors
Més de 350	1
Entre 300 i 350	3
Entre 200 i 300	11
Entre 150 i 200	13
Entre 120 i 150	41
Total	69

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Atenent a que aquestes pràctiques són observades de manera recurrent, podrien ser indicadors de debilitats i ineficiències organitzatives. Així, s'ha observat com, en general, l'autorització i la justificació d'aquestes hores extraordinàries és posterior a la seva execució.

Pel que respecta a personal de caràcter eventual, 2 persones superen els límits del nombre màxim d'hores extres mensuals (50h) establertes en l'art. 61 del Codi de relacions laborals.

Registre de personal

L'article 13 de la Llei de la funció pública preveu la necessitat d'establir un registre de personal on s'inscriguin els llocs de treball, els funcionaris, els agents de l'Administració i el personal de relació especial, incloent dades exclusivament de la vida administrativa.

L'entitat hauria de promoure el reglament necessari, i establir els mecanismes per tal de complir amb la previsió d'aquesta Llei.

Retribucions no incloses en la base de cotització a la CASS

S'ha observat que el Govern no sotmet a cotització a la Seguretat Social els imports satisfets per primes per maternitat, dietes fixes de justícia i matrimoni, per import de 52.260 euros, contràriament al que regula l'art. 98 de la Llei de la seguretat social i el reglament que la desenvolupa.

Conceptes retributius no regulats

De la revisió efectuada, s'ha observat que s'han retribuit a persones al servei de Govern conceptes en relació als quals no consta cap regulació normativa que els empari, per la qual cosa no es pot determinar la raonabilitat dels imports abonats.

En concret, aquesta incidència es posa de manifest en la retribució dels següents conceptes:

- “Guàrdies forenses”

Respecte aquest concepte, hem constatat un escrit de data 2 de novembre de 2004, adreçat pel ministre de Justícia i Interior, en el qual comunica a la cap del departament de Medicina Legal i Forense que les guàrdies realitzades per aquesta queden fora del “Reglament de sistemes de compensació” de data 9 de juliol de 2003, i en conseqüència, se li abonaran les seves guàrdies al preu estipulat pel Ministeri de Justícia i Interior.

Aquest concepte ha estat retribuit per un import total de 42.156 euros.

- “Indemnització preufetària”

Aquest concepte, el qual ha estat suprimit a partir de juliol de 2016, retribueix al personal de l'àmbit judicial. Segons la informació que ens ha estat facilitada des de la Secretaria d'Estat de Funció Pública, el seu abonament es realitza a partir d'una comunicació mensual del Ministeri de Justícia en la qual es relacionen les persones que han de percebre aquest complement i l'import

del mateix. El total retribuït per aquest concepte fins el mes de juliol de 2016 ascendeix a 118.729 euros.

- “Prima secció canina” i “Especificitat policia”
Aquests conceptes es retribueixen al personal del cos de policia. Segons la informació que ens ha estat facilitada des de la Secretaria d'Estat de Funció Pública l'abonament s'efectua mensualment a partir d'una comunicació del secretari d'Estat d'Interior. El total retribuït en concepte de “Prima secció canina” en l'any 2016 ascendeix a 52.319 euros, i en concepte de “Especificitat policia” a 7.424 euros.
- “Permanència Pas Educació”, “Activitats hivern Pas” i “Pas Bombers”
Aquests conceptes retribueixen al personal d'educació, d'hivern i Bombers pel fet d'estar al Pas de la Casa. El total retribuït per aquest concepte en l'any 2016 ascendeix a 35.453 euros, 246.143 euros i 25.377 euros respectivament.

En relació als conceptes retributius exposats, cal precisar que, segons l'art.63 f) i 18.3 de la Llei de la funció pública, correspon al complement específic la retribució derivada de les circumstàncies de treball d'aquells conceptes retributius.

Contractacions de personal eventual no ajustades a la LFP

S'ha detectat l'existència de personal eventual el qual, atenent a la seva durada o la funció que desenvolupa, la seva contractació podria ser contrària al que disposa l'article 87.2 de la LFP.

Així, s'han observat contractacions d'eventuals per a places que han de ser cobertes mitjançant un procediment selectiu que han superat els màxims permisos per supòsits d'aquesta naturalesa. En concret s'han detectat un total de 53 contractes que superen el termini de 9 mesos previstos a l'article 88.2 de la LFP

Així mateix, s'ha detectat personal eventual que disposa de contractes successius que, en conjunt, superen els períodes esmentats.

2.2.6. Consum de béns corrents i serveis

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)= (2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Lloguers	13.616.885	642.102	14.258.987	13.513.714	-745.273	94,77%
200	Lloguer terrenys i béns naturals	279.031	-	279.031	269.533	-9.498	96,60%
201	Cànon derivats de conc. admin.	8.637.236	482.574	9.119.810	8.478.305	-641.505	92,97%
202	Lloguers edificis i altres constr.	1.932.937	73.246	2.006.183	1.937.115	-69.068	96,56%
203	Lloguer de maquin. inst. i equip.	44.171	16.201	60.372	55.876	-4.496	92,55%
204	Lloguer mat transport	1.798.598	-33.231	1.765.367	1.760.351	-5.016	99,72%
205	Lloguer de mobiliari i efectes	299	3.169	3.468	3.469	1	100,03%
206	Lloguer equipaments informàtics	62.333	-834	61.499	52.022	-9.477	84,59%
208	Lloguer altre mat immob. imm.	861.780	93.972	955.752	949.738	-6.014	99,37%
209	Lloguer altre mat immob. mat.	500	7.005	7.505	7.305	-200	97,34%
21	Repar., conserv. i manteniment	4.816.800	300.861	5.117.661	4.850.792	-266.869	94,79%
210	Repar. i conserv. de terrenys i béns	42.308	-3.318	38.990	38.633	-357	99,08%
212	Repar. i conserv. ed. i altres const.	336.463	93.106	429.569	305.634	-123.935	71,15%
213	Repar. i conserv. maq. inst equip	3.482.901	26.263	3.509.164	3.423.991	-85.173	97,57%
214	Repar. i conserv. material de transport	482.585	66.951	549.536	546.834	-2.702	99,51%
215	Repar. i conserv. mobiliari i efectes	2.982	5.163	8.145	6.520	-1.625	80,05%
216	Repar. i conserv. d'equip Inform.	450.635	124.963	575.598	523.388	-52.210	90,93%
218	Repar. i conserv. aparells mèdics	17.798	-12.303	5.495	5.495	-	100,00%
219	Repar. i conserv. altre immobilitzat	1.128	36	1.164	297	-867	25,52%
22	Material, subministr. i altres	31.689.018	-1.645.258	30.043.760	25.307.563	-4.736.197	84,24%
220	Material d'oficina	901.175	-43.800	857.375	788.791	-68.584	92,00%
221	Subministraments	6.883.096	-337.863	6.545.233	5.669.019	-876.214	86,61%
222	Comunicacions	1.683.227	37.977	1.721.204	1.615.228	-105.976	93,84%
223	Transport	6.025.621	-3.911.611	2.114.010	2.003.263	-110.747	94,76%
224	Primes d'assegurances	1.215.323	5.303	1.220.626	1.173.980	-46.646	96,18%
225	Tributs	1.095	1.200	2.295	1.698	-597	73,99%
226	Altres serveis	4.160.877	726.902	4.887.779	4.030.170	-857.609	82,45%
227	Treballs realitzats per altres empreses	10.786.704	1.864.886	12.651.590	9.985.193	-2.666.397	78,92%
229	Imprevistos o insuficiències	31.900	11.748	43.648	40.221	-3.427	92,15%
23	Indemnitzacions per serveis	708.982	-76.250	632.732	332.170	-300.562	52,50%
230	Reemborsament de dietes	184.680	-2.631	182.049	100.633	-81.416	55,28%
231	Locomoció	524.302	-73.619	450.683	231.537	-219.146	51,37%
24	Nous serveis	17.500	-14.349	3.151	-	-3.151	-
242	Nous serveis	17.500	-14.349	3.151	-	-3.151	-
2	Consum de béns corrents i serveis	50.849.183	-792.893	50.056.290	44.004.239	-6.052.052	87,91%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

El detall dels conceptes amb major volum de despesa és el següent:

	DESCRIPCIÓ SUBCONCEPTE	PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
201	Cànon i préstecs derivats concessions adminis.	8.637.236	482.574	9.119.810	8.478.305	-641.504	92,97%
	20100 CTRA, S.A	4.252.420	270.169	4.522.589	4.193.058	-329.531	92,71%
	20101 Escorxador Nacional d'Andorra (ENA)	217.000	31.638	248.638	248.638	-	100,00%
	20102 Línia Bus Exprés	808.283	-	808.283	808.283	-	100,00%
	20103 Estacions Depuradores d'Aigües Residuals	3.359.532	180.768	3.540.300	3.228.327	-311.973	91,19%
213	Reparació i cons. maquinaria, instal·lacions i equipaments	3.482.901	26.263	3.509.164	3.423.991	-85.173	97,57%
	22100 Reparació i cons. maq, instal·lacions i equipaments	3.482.901	26.263	3.509.164	3.423.991	-85.173	97,57%
221	Subministraments	6.883.096	-337.863	6.545.233	5.669.019	-876.214	86,61%
	22100 Energia elèctrica	2.084.714	64.151	2.148.865	2.031.179	-117.686	94,52%
	22110 Aigua	115.973	12.364	128.337	119.870	-8.467	93,40%
	22120 Carburants per a loc.	415.336	-24.126	391.210	290.518	-100.692	74,26%
	22130 Carburants per a calef.	1.584.027	-333.322	1.250.705	933.846	-316.859	74,67%
	22140 Vestuari	328.693	30.904	359.597	316.260	-43.337	87,95%
	22150 Productes alimentaris	283.318	2.351	285.669	232.464	-53.205	81,38%
	22155 Animals vius	25.050	-7.900	17.150	16.833	-317	98,15%
	22160 Productes farm i sanitaris	784.922	-150.460	634.462	592.194	-42.268	93,34%
	22161 Anàlisis clíniques	60.126	8.283	68.409	67.114	-1.295	98,11%
	22170 Primeres mat., func. i serveis	46.540	-1.233	45.307	33.717	-11.590	74,42%
	22175 Encunyació moneda Euro	340.183	8.062	348.245	345.015	-3.230	99,07%
	22180 Productes de neteja	29.624	3.887	33.511	30.841	-2.670	92,03%
	22185 Material esportiu	1.846	5.510	7.356	5.540	-1.816	75,31%
	22190 Altres subministraments	782.743	43.666	826.409	653.629	-172.780	79,09%
223	Transport	6.025.621	-3.911.611	2.114.010	2.003.263	-110.747	94,76%
	22300 Transport mercaderies	144.751	17.510	162.261	146.876	-15.385	90,52%
	22310 Missatgers	36.493	26.012	62.505	46.428	-16.077	74,28%
	22320 Col·lectiu persones	5.829.068	-3.959.270	1.869.798	1.790.707	-79.091	95,77%
	22330 Altres transports	15.310	4.137	19.447	19.252	-195	99,00%
226	Altres serveis	4.160.877	726.902	4.887.779	4.030.170	-857.609	82,45%
	22610 Atencions protocol. i de representació	558.891	99.341	658.232	529.544	-128.688	80,45%
	22620 Divulgació i pub.	188.410	35.656	224.066	195.934	-28.132	87,44%
	22621 Traduccions i correc.	131.615	-12.148	119.467	76.110	-43.357	63,71%
	22630 Jurisdicció i conten.	587.500	1.002.917	1.590.417	1.303.057	-287.360	81,93%
	22635 Repatriació de Nac.	4.500	-3.000	1.500	0	-1.500	0,00%
	22640 Despeses serv. sanit.	385.124	-85.012	300.112	211.126	-88.986	70,35%
	22650 Despeses de comunitat	73.239	9.862	83.101	64.010	-19.091	77,03%
	22660 Reunions, conf. i curssets	457.503	-64.407	393.096	244.947	-148.149	62,31%
	22670 Publicitat i propaganda	178.827	70.042	248.869	185.492	-63.377	74,53%
	22680 Promoció cultural	323.354	121.943	445.297	423.791	-21.506	95,17%
	22681 Promoció educativa	56.893	-1.743	55.150	47.833	-7.317	86,73%
	22683 Promoció esportiva	1.122.749	-429.762	692.987	689.881	-3.106	99,55%
	22684 Promoció social	53.023	-13.081	39.942	26.926	-13.016	67,41%
	22690 Altres despeses	39.249	-3.706	35.543	31.521	-4.022	88,68%
227	Treballs real. per altres empreses	10.786.704	1.864.886	12.651.590	9.985.193	-2.666.397	78,92%
	22700 Treb. realit. per empre. de neteja i sanejament	2.088.333	95.094	2.183.427	2.001.488	-181.939	91,67%
	22710 Treballs realitzats per empreses de seguretat	261.860	39.684	301.544	284.459	-17.085	94,33%
	22720 Treb. realit. per empre. de valoracions i peritatges	252.555	57.861	310.416	212.598	-97.818	68,49%
	22730 Treb. realit. per empre. de processament de dades	696.602	136.288	832.890	784.010	-48.880	94,13%
	22735 Treb. realit. per empre. de pàgines WEB	112.248	-42.128	70.120	69.264	-856	98,78%
	22740 Treb. realit. per empre. impressions i publicacions	32.436	-4.480	27.956	15.293	-12.663	54,70%
	22760 Treb. realit. per empre. estudis i treballs tècnics	5.855.202	958.001	6.813.203	5.375.402	-1.437.801	78,90%
	22790 Altres treballs a l'ext.	1.487.469	624.565	2.112.034	1.242.679	-869.355	58,84%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern (Imports en euros)

2.2.7. Transferències i subvencions atorgades

El resum de les operacions pressupostàries de les transferències que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

Transferències corrents

Els imports liquidats al tancament de l'exercici per transferències corrents són:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
40	Altres institucions	7.901.559	1.238.265	9.139.824	9.139.824	-	100,00%
402	Als coprínceps	707.508	-	707.508	707.508	-	100,00%
403	Consell General i Trib. Const.	7.194.051	1.238.265	8.432.316	8.432.316	-	100,00%
41	A organismes autònoms admin. i parapúbliques	56.029.287	5.299.028	61.328.315	61.022.315	-306.000	99,49%
411	Transf. a entitats parapúbliques	54.420.854	5.233.616	59.654.470	59.348.470	-306.000	99,49%
412	A òrgan. autònoms admin.	1.608.433	65.412	1.673.845	1.673.845	-	100,00%
44	A empr. púb. en forma SA	20.465.110	68.965	20.534.075	20.534.075	-	100,00%
442	A fundacions públiques	-	73.200	73.200	73.200	-	100,00%
443	A empr. púb. en forma SA	20.465.110	-4.235	20.460.875	20.460.875	-	100,00%
46	A corporacions locals	56.436.868	-	56.436.868	56.401.680	-35.188	99,94%
462	A corporacions locals	56.436.868	-	56.436.868	56.401.680	-35.188	99,94%
47	A empreses privades	3.836.651	92.574	3.929.225	3.451.932	-477.293	87,85%
472	A empreses privades	3.836.651	92.574	3.929.225	3.451.932	-477.293	87,85%
48	A famílies i instit. sense fin. lucr.	43.769.004	5.982.432	49.751.436	46.314.928	-3.436.508	93,09%
482	A famílies i instit. sense fin. lucr.	43.769.004	5.982.432	49.751.436	46.314.928	-3.436.508	93,09%
49	A l'exterior	3.415.459	5.844	3.421.303	3.207.636	-213.667	93,75%
492	A l'exterior	3.415.459	5.844	3.421.303	3.207.636	-213.667	93,75%
	Total	191.853.938	12.687.108	204.541.047	200.072.390	-4.468.657	97,82%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
70	Tribunal Constitucional	264.079	-	264.079	156.345	-107.734	59,20%
700	Consell General	77.105	-	77.105	77.105	-	100,00%
701	Tribunal Constitucional	-	-	-	-	-	-
702	Consell Superior de Justícia	186.974	-	186.974	79.240	-107.734	42,38%
71	Organismes autònoms	2.158.931	758.394	2.917.325	2.727.026	-190.299	93,48%
711	A òrgan. autòn. admin. i parapúb.	2.155.931	758.394	2.914.325	2.724.126	-190.199	93,47%
712	Organ. autòn. administr.	3.000	-	3.000	2.900	-100	96,67%
74	A empr. púb. en forma SA	208.209	152.572	360.781	360.703	-78	99,98%
742	A fundacions públiques	-	126.800	126.800	126.800	-	100,00%
743	A empr. públiques amb forma SA	208.209	25.772	233.981	233.903	-78	99,97%
76	Corporacions locals	-	-	-	-	-	-
762	Corporacions locals	-	-	-	-	-	-
77	A empreses privades	380.200	-38.237	341.963	40.885	-301.078	11,96%
772	A empreses privades	380.200	-38.237	341.963	40.885	-301.078	11,96%
78	A famílies i inst. sense fin. lucr.	2.932.578	1.427.376	4.359.954	2.452.371	-1.907.583	56,25%
782	A famílies i inst. sense fin. lucr.	2.932.578	1.427.376	4.359.954	2.452.371	-1.907.583	56,25%
79	A l'exterior	8.108	4.138	12.246	12.126	-120	99,02%
792	A l'exterior	8.108	4.138	12.246	12.126	-120	99,02%
	Total	5.952.105	2.304.243	8.256.348	5.749.457	-2.506.891	69,64%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquestes operacions es desprenen les observacions següents:

Explotació concessió bus exprés

En data 7 de setembre de 2006 es va formalitzar el contracte per la prestació del servei en concessió administrativa del projecte de línia ràpida de bus entre Sant Julià de Lòria i Andorra la Vella.

Aquest contracte comporta diferents acords sobre els ingressos i despeses de la gestió del servei en funció dels quals s'estableix la contraprestació econòmica de l'explotació del servei.

No tenim constància de la justificació de les obligacions contractuals del concessionari i la seva revisió per part del Govern, especialment les recollides en l'article 11 del contracte i dels plecs de prescripcions.

Cal indicar que en l'exercici 2016 el Govern ha enregistrat la subvenció al dèficit del servei concessionat com una prestació de serveis del capítol II de l'estat de despeses del pressupost quan, atenent a la seva naturalesa de subvenció, s'hauria d'enregistrar amb càrrec al capítol IV del mateix.

Control financer de les subvencions

El reglament de control pressupostari per a l'exercici 2016 limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica.

A la pràctica, es constata que no està implantat el mecanisme de control que preveu la LGFP, el control financer, el qual permet garantir que les subvencions i ajuts atorgats s'han obtingut de forma adequada i correcta, que s'ha donat acompliment a les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts.

Tinença de vehicles

L'article 12 del Reglament de la taxa sobre la tinença de vehicles estipula que la reversió de la taxa als comuns es realitzarà d'acord amb els següents punts:

- 1. La participació provisional de cada comú és igual al 75 per cent de la participació definitiva de l'exercici anterior.*
- 2. El Ministeri de Finances aprova abans de l'u de juliol les liquidacions provisionals de les participacions comunals i el Govern lliura llur import a cada comú.*
- 3. El Ministeri de Finances aprova abans de l'u de març de l'exercici següent les liquidacions definitives de les participacions comunals i notifica a cada comú la que li correspon. El Govern lliura a cada comú la diferència entre la participació definitiva i la participació provisional.*

Igualment, la disposició transitòria fa esment a que:

Durant l'exercici 1994 les disposicions anteriors s'apliquen amb les següents modificacions:

f) La participació definitiva de cada comú és igual al 50 per cent de la recaptació de la taxa, produïda durant l'exercici i fins al seu tancament, excloses les sancions, i provinent de subjectes passius domiciliats a la parròquia.

I la disposició addicional tercera diu:

3. En funció de la recaptació de la taxa durant l'exercici 1994 i del resultat de l'aplicació del paràgraf f) de la disposició transitòria, el Govern fixarà el percentatge de reversió als comuns per al següent exercici.

D'acord amb l'anterior, la diferència entre l'import reconegut com a ingrés i el liquidat com a despesa s'hauria de considerar com a un ingrés afectat dins del càlcul del romanent de tresoreria, el qual, d'acord amb les estimacions efectuades, es quantifica per l'exercici 2016 en un import de 79.483 euros.

D'altra banda, resta pendent de transferir als comuns un import, segons càlculs estimatius, de 698.262 euros corresponent als exercicis 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2015.

Despeses de les ambaixades

El Govern té implantada la pràctica de transferir fons els quals, quan es justifiquen, són aplicats al pressupost. Aquesta pràctica no respecta les fases de gestió que estableix l'art.31 de la LGFP. Es recomana que, de ser necessària la transferència de fons amb anterioritat a l'execució de la despesa, aquesta transferència s'ajusti als requeriments dels pagaments a justificar que estableix l'art. 33 de la LGFP. Així mateix, la despesa de personal ha de ser enregistrada atenent a la seva naturalesa, de conformitat al que disposa l'art.18.2.b) de la LGFP; la qual és independent del marc jurídic que reguli les relacions laborals amb les persones contractades en aquestes ambaixades.

Pel que fa a l'Ambaixada d'Espanya, s'imputa al capítol de transferències corrents els imports transferits per tal de suportar les despeses pròpies de funcionament. Al final de l'exercici el Govern regularitza la "subvenció atorgada" per tal de conciliar amb la tresoreria de l'ambaixada. Aquest fet provoca que no es respecti el principi d'especialitat que ha de regir la gestió pressupostària.

Els comptes presentats de l'ambaixada es resumeix en el quadre següent:

Concepte	Espanya
	Actiu
Despeses d'establiment	-
Immobilitzat immaterial	-
Immobilitzat material	89.562
Immobilitzat financer	10.150
Despeses a distribuir en varis exercicis	-
Actiu fix	99.712
Deutors	76.325
Tresoreria	210.460
Ajustos per periodificació	-
Actiu circulant	286.785
Total actiu	386.497

Concepte	Passiu
Fons propis	215.568
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	73.570
Creditors a llarg termini	-
Passiu fix	289.138
Creditors a curt termini	97.358
Ajustos per periodificació	-
Passiu circulant	97.358
Total passiu	386.497

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.8. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	34.378.253	14.573.891	48.952.144	31.728.437	-17.223.707	64,82%
600	Terrenys i béns naturals	-	307.326	307.326	170.159	-137.167	55,37%
602	Edificis i altres construccions	7.050.000	-74.348	6.975.652	5.728.150	-1.247.502	82,12%
603	Maquin., instal. i equip	1.231.978	545.219	1.777.197	549.154	-1.228.043	30,90%
604	Material de transport	367.500	175.282	542.782	217.722	-325.060	40,11%
605	Mobiliari i estris	301.640	139.043	440.683	416.410	-24.273	94,49%
606	Equip per processos informació	352.090	151.764	503.854	474.358	-29.496	94,15%
607	Béns destinats a l'ús gral.	19.196.966	11.043.570	30.240.536	20.370.431	-9.870.105	67,36%
608	Altres immob. material	696.352	230.868	927.220	575.590	-351.630	62,08%
609	Estudis i projectes d'inversió	5.181.727	2.055.167	7.236.894	3.226.463	-4.010.431	44,58%
61	Inversions de reposició	11.452.977	4.436.339	15.889.315	10.157.498	-5.731.817	63,93%
611	Condicionament de terrenys	260.000	491.673	751.673	477.815	-273.858	63,57%
612	Edificis i altres construccions	5.013.969	2.131.597	7.145.566	4.524.594	-2.620.972	63,32%
613	Maquinària, instal. i equipaments	1.829.466	1.159.664	2.989.129	2.127.198	-861.931	71,16%
614	Material de transport	415.520	137.645	553.165	403.621	-149.544	72,97%
615	Reposició i millora mobiliari	46.128	-2.105	44.023	41.232	-2.791	93,66%
616	Equip per procés informació	220.379	278.009	498.388	492.569	-5.819	98,83%
617	Béns destinats a ús gral.	3.644.950	214.285	3.859.235	2.057.490	-1.801.745	53,31%
618	Béns mobles interès hist. i art.	20.065	25.779	45.844	32.979	-12.865	71,94%
619	Altres immobilitzat material	2.500	-208	2.292	-	-2.292	-
64	Immobilitzat immaterial	2.543.014	682.556	3.225.570	2.628.707	-596.863	81,50%
640	Immobilitzat immaterial	2.543.014	682.556	3.225.570	2.628.707	-596.863	81,50%
6	Inversions reals	48.374.244	19.692.785	68.067.029	44.514.642	-23.552.387	65,40%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Execució del pressupost d'inversions

En els quadres següents es detalla, per conceptes, l'estat d'execució dels crèdits gestionats durant l'exercici que provenen de la incorporació dels crèdits plurianuals, dels reconduïts d'exercicis anteriors i de modificacions pressupostàries aprovades:

Noves inversions

Concepte	Descripció	Import pressupost inicial	Import crèdits reconduïts	Import modificacions de crèdit	Import pressupost final	Import compromís final	Import liquidat	% execució
600	Terrenys i béns naturals	-	307.326	-	307.326	278.532	170.159	55,37%
602	Edificis i altres construccions	7.050.000	1.089.874	-1.164.222	6.975.652	6.091.799	5.728.150	82,12%
603	Maquinària, instal·lacions i equip.	1.231.978	347.600	197.619	1.777.197	1.487.608	549.154	30,90%
604	Material de transport	367.500	181.122	-5.840	542.782	533.664	217.722	40,11%
605	Mobiliari i estris	301.640	18.558	120.484	440.683	423.425	416.410	94,49%
606	Equip. per a procés. d'informació	352.090	142.792	8.972	503.854	494.165	474.358	94,15%
607	Béns destinats a l'ús general	19.196.966	11.910.843	-867.273	30.240.536	28.928.830	20.370.431	67,36%
608	Altres immobilitzat material	696.352	301.843	-70.974	927.220	878.610	575.590	62,08%
609	Estudis i projectes d'inversió	5.181.727	2.815.122	-759.955	7.236.894	6.179.413	3.226.463	44,58%
Total		34.378.253	17.115.080	-2.541.189	48.952.144	45.296.046	31.728.437	64,82%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Inversions en reposició

Concepte	Descripció	Import pressupost inicial	Import crèdits reconduïts	Import modificacions de crèdit	Import pressupost final	Import compromís final	Import liquidat	% execució
611	Acondicionament de terrenys	260.000	381.773	109.900	751.673	751.588	477.815	63,57%
612	Edificis i altres construccions	5.013.969	2.944.292	-812.695	7.145.566	6.079.076	4.524.594	63,32%
613	Maquinària, instal·lacions i equip.	1.829.466	1.231.080	-71.416	2.989.129	2.940.813	2.127.198	71,16%
614	Material de transport	415.520	156.671	-19.026	553.165	489.476	403.621	72,97%
615	Reposició i millora de mobiliari	46.128	201	-2.305	44.023	42.098	41.232	93,66%
616	Equipaments per a procés d'informació	220.379	107.608	170.401	498.388	493.623	492.569	98,83%
617	Béns destinats a l'ús general	3.644.950	515.220	-300.935	3.859.235	3.658.232	2.057.490	53,31%
618	Béns mobles d'interès històric, artístic o cultural	20.065	31.584	-5.805	45.844	42.629	32.979	71,94%
619	Altres immobilitzat material	2.500	-	-208	2.292	-	-	-
Total		11.452.977	5.368.429	-932.089	15.889.315	14.497.535	10.157.498	63,93%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Immobilitzat immaterial

Concepte	Descripció	Import pressupost inicial	Import crèdits reconduïts	Import modificacions de crèdit	Import pressupost final	Import compromís final	Import liquidat	% execució
640	Immobilitzat immaterial	2.543.014	852.404	-169.848	3.225.570	3.080.405	2.628.707	81,50%
Total		2.543.014	852.404	-169.848	3.225.570	3.080.405	2.628.707	81,50%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Import en euros)

L'estat d'execució dels crèdits destinats a inversions es detalla a continuació:

2016	Crèdits plurianuals	%
Crèdits inicials	7.904	11,02%
Crèdits plurianuals	40.470	56,44%
Crèdits reconduïts i modificacions de pressupost	23.336	32,54%
Total pressupost	71.710	100,00%
Crèdits liquidats	44.515	
% execució	62,08%	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Del quadre anterior en deriva una execució baixa del pressupost d'inversions, relativa als projectes que s'han pressupostat, atenent al volum de plurianuals votats i projectats.

2.2.9. Actius financers

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Venda obligacions i bons	6.450	-	6.450	7.193	743	112,00%
810	A curt termini	6.450	-	6.450	7.193	743	112,00%
82	Préstecs a concedits al Sector Públic	-	-	-	3.294.460	3.294.460	-
821	Préstecs a mig i llarg termini	-	-	-	3.294.460	3.294.460	-
83	Reint. préstecs concedits fora del Sector Públic	75.772	-	75.772	38.546	-37.226	51,00%
831	Préstecs a mig i llarg termini	75.772	-	75.772	38.546	-37.226	51,00%
84	Devol. dipòsits i fiances const.	1.427.390	-	1.427.390	107.728	-1.319.662	7,55%
841	Devolució de fiances	1.427.390	-	1.427.390	107.728	-1.319.662	7,55%
87	Romanents de tresoreria	130.849	-	130.849	451.946	321.097	345,00%
870	Romanents de tresoreria	130.849	-	130.849	451.946	321.097	345,00%
8	Actius financers	1.640.462	-	1.640.462	3.899.873	2.259.411	237,73%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol d'actius financers presenta el següent detall:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
81	Concessió de crèdits	48.000	20.022.376	20.070.376	18.335.877	-1.734.499	91,36%
810	Concessió de crèdits	48.000	-	48.000	5.820	-42.180	12,13%
811	Concessió .crèdits SP c/t	-	20.022.376	20.022.376	18.330.057	-1.692.319	91,55%
82	Adquisició d'accions SP	-	51.000	51.000	-	-51.000	-
820	Adquisició accions SP	-	51.000	51.000	-	-51.000	-
84	Constitució de fiances	1.896.490	-188.369	1.708.121	643.499	-1.064.622	37,67%
840	Constitució de dipòsits	423.286	18.118	441.404	441.404	-	100,00%
841	Constitució de fiances	1.473.204	-206.487	1.266.717	202.095	-1.064.622	15,95%
8	Actius financers	1.944.490	19.885.008	21.829.498	18.979.376	-2.850.121	86,94%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.2.10. Passius financers i despeses financeres

La liquidació del pressupost d'ingressos en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

PASSIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
90	Deute públic	415.500.900	-	415.500.900	705.960.000	290.459.100	169,91%
900	Deute públic	415.500.900	-	415.500.900	705.960.000	290.459.100	169,91%
92	Préstecs rebuts a l'exterior	32.874.356	-	32.874.356	20.154.959	-12.719.397	61,31%
920	Préstecs c/t entitats privades	32.874.356	-	32.874.356	20.154.959	-12.719.397	61,31%
94	Dipòsits	21.422	-	21.422	77.042	55.620	359,64%
941	Fiances	21.422	-	21.422	77.042	55.620	359,64%
95	Venda euros andorrans	2.815.000	-	2.815.000	62.650	-2.752.350	2,23%
950	Euros andorrans	2.815.000	-	2.815.000	62.650	-2.752.350	2,23%
9	Passius financers	451.211.678	-	451.211.678	726.254.652	275.042.973	160,96%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses en el seu capítol de passius financers presenta el següent detall:

PASSIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
90	Amortització deute públic	415.500.900	-	415.500.900	415.500.900	-	100,00%
900	Amortització de deute	415.500.900	-	415.500.900	415.500.900	-	100,00%
91	Amortització préstec	7.167.853	272.107.760	279.275.613	278.843.142	-432.471	99,85%
911	Amortització préstec ll/t CTRASA	1.944.322	-	1.944.322	1.944.322	-	100,00%
912	Amort. préstec c/t sector privat	422.206	272.099.680	272.521.886	272.099.680	-422.206	99,85%
913	Amort. préstec ll/t sector privat	4.801.325	8.080	4.809.405	4.799.140	-10.265	99,79%
94	Devolució de fiances c/t	12.380	-	12.380	-	-12.380	-
941	Devolució de fiances c/t	12.380	-	12.380	-	-12.380	-
9	Passius financers	422.681.133	272.107.760	694.788.893	694.344.042	-444.851	99,94%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La liquidació del pressupost de despeses financeres presenta el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2016	MODIF	(1) PRESSUPOST FINAL 2016	(2) LIQUIDAT 2016	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
30	Desp. financeres de deute públic	8.504.641	-394.200	8.110.441	6.779.999	-1.330.442	83,60%
300	Interessos de deute públic	8.504.641	-394.200	8.110.441	6.779.999	-1.330.442	83,60%
31	Despeses financeres de préstec	6.637.551	-	6.637.551	6.490.600	-146.951	97,79%
310	Interessos de préstec	6.637.551	-	6.637.551	6.490.600	-146.951	97,79%
33	Despeses financeres de deutes corrents	2.047.309	-	2.047.309	1.873.709	-173.600	91,52%
330	Interessos de comptes corrents	2.047.309	-	2.047.309	1.873.709	-173.600	91,52%
34	Despeses financeres de dipòsits, fiances	1.028.080	398.166	1.426.246	1.067.752	-358.494	74,86%
349	Altres despeses financeres	1.028.080	398.166	1.426.246	1.067.752	-358.494	74,86%
	Total	18.217.580	3.966	18.221.546	16.212.060	-2.009.486	88,97%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les observacions que deriven de la revisió d'aquest apartat es relacionen a la nota 2.3.9.

2.3. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
A) IMMOBILITZAT	1.264.533.249	1.331.331.128	-66.797.879
I) Inversions destinades a l'ús general	843.732.727	910.202.855	-66.470.128
1. Terrenys i béns naturals	89.411.561	75.119.877	14.291.684
2. Infraestructures i altres béns destinats a l'ús general	739.995.331	824.297.659	-84.302.328
4. Béns del patrimoni històric, artístic i cultural	18.895.636	15.285.319	3.610.316
5. Provisions	-4.569.800	-4.500.000	-69.800
II) Immobilitzacions immaterials	6.526.849	9.853.343	-3.326.494
1. Despeses de recerca i desenvolupament	7.802.271	3.508.319	4.293.952
2. Propietat industrial	14.355	-	14.355
3. Aplicacions informàtiques	26.164.211	16.413.299	9.750.912
4. Drets sobre béns en règim d'arrendament financers	-	42.695	-42.695
6. Amortitzacions	-27.453.987	-10.110.969	-17.343.018
III) Immobilitzacions materials	348.976.578	396.465.723	-47.489.145
1. Terrenys i construccions	397.014.781	452.697.086	-55.682.305
2. Instal·lacions tècniques i maquinària	93.618.043	32.384.954	61.233.090
3. Utillatge i mobiliari	10.677.131	18.881.501	-8.204.369
4. Altre immobilitzat	24.636.782	33.108.684	-8.471.901
5. Amortitzacions	-176.970.160	-140.606.501	-36.363.659
V) Inversions financeres permanents	65.297.094	14.809.207	50.487.888
1. Cartera de valors a llarg termini	64.963.648	14.703.102	50.260.546
2. Altres inversions i crèdits a llarg termini	107.362	154.528	-47.166
3. Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	489.527	37.989	451.538
4. Provisions	-263.443	-86.412	-177.031
B) DESPESES A DISTRIBUÏR EN DIVERSOS EXERCICIS	2.670.977	1.588.062	1.082.915
C) ACTIU CIRCULANT	53.605.392	45.605.624	7.999.768
I. Existències	1.714.955	1.294.994	419.961
1. Comercials	1.714.955	1.299.681	415.274
6. Provisions	-	-4.687	4.687
II. Deutors	25.535.432	29.769.382	-4.233.950
1. Deutors pressupostaris	119.802.224	91.561.365	28.240.858
de l'exercici corrent	68.593.250	43.731.967	24.861.283
d'exercicis anteriors	51.208.974	47.829.399	3.379.575
2. Deutors no pressupostaris	108.789	-	108.789
3. Deutors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	-	-	-
5. Altres deutors	1.768	-	1.768
6. Provisions	-94.377.349	-61.791.984	-32.585.365
III. Inversions financeres temporals	16.535.597	8.737.816	7.797.781
1. Cartera de valors a curt termini	16.535.597	8.737.816	7.797.781
2. Altres inversions i crèdits a curt termini	-	-	-
IV. Tresoreria	9.686.328	5.286.758	4.399.570
V. Ajustaments per periodificació	133.080	516.675	-383.595
TOTAL GENERAL	1.320.809.618	1.378.524.813	-57.715.195

PASSIU	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació
A) FONS PROPIS	102.296.350	7.149.121	45.147.228
I) Patrimoni	26.979.879	24.392.802	2.587.077
1. Patrimoni	149.766.779	148.690.605	1.076.174
3. Patrimoni rebut en cessió	2.875.078	-	2.875.078
5. Patrimoni lliurat en cessió, adscripció i transferit	-125.661.978	-124.297.803	-1.364.175
II) Reserves	50.000.000	-	50.000.000
III) Resultats d'exercicis anteriors	-18.319.862	1.076.174	-19.396.036
1. Resultats positius d'exercicis anteriors	-18.319.862	1.076.174	-19.396.036
IV) Resultat de l'exercici	43.636.333	-18.319.855	61.956.187
C) PROVISIONS PER A RISCOS I DESPESES	175.612.816	340.408.317	-164.795.501
D) CREDITORS A LLARG TERMINI	433.489.181	247.605.759	185.883.422
I) Emissions d'obligacions i altres valors negociables	250.000.000	-	250.000.000
1. Obligacions i bons	250.000.000	-	250.000.000
2. Deutes representats en altres valors negociables	-	-	-
II) Altres deutes a llarg termini	183.489.181	247.605.759	-64.116.578
1. Deutes amb entitats de crèdit	151.483.785	213.069.436	-61.585.651
2. Altres deutes	32.005.396	34.536.323	-2.530.927
3. Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	-	-	-
E) CREDITORS A CURT TERMINI	609.411.272	783.361.616	-173.950.344
I. Emissions d'obligacions i altres valors negociables	460.000.000	420.000.000	40.000.000
2. Deutes representats en altres valors negociables	460.000.000	420.000.000	40.000.000
3. Interessos d'obligacions i altres valors	-	-	-
II. Deutes amb entitats de crèdit	69.992.309	271.996.433	-202.004.124
1. Préstecs i altres deutes	69.640.930	271.732.423	-202.091.493
2. Deutes per interessos	351.379	264.010	87.369
III. Creditors	67.517.841	79.365.182	-11.847.341
1. Creditors pressupostaris	45.337.555	54.497.279	-9.159.724
2. Creditors no pressupostaris	6.479.305	16.269.346	-9.790.041
3. Administracions públiques	9.458.099	3.932.151	5.525.947
4. Altres creditors	5.777.606	4.209.074	1.568.531
5. Fiances i dipòsits rebuts a curt termini	465.278	457.332	7.946
IV Ajustaments per periodificacions	11.901.121	12.000.000	-98.879
TOTAL GENERAL	1.320.809.618	1.378.524.813	-107.715.195

Font: Govern
(Imports en euros)

Compte del resultat econòmic patrimonial

DESPESES	Saldo al 31/12/2016	Saldo al 31/12/2015	INGRESSOS	Saldo al 31/12/2016	Saldo al 31/12/2015
2. APROVISIONAMENTS	676.196	248.810	1. VENDES I PRESTACIONS DE SERVEIS	7.569.615	8.038.542
a) Consum de mercaderies	474.313	248.810	b) Prestacions de serveis	7.569.615	8.038.542
b) Consum de primeres matèries i d'altres materials consumibles	201.884	-	2. AUGMENTS D'EXISTÈNCIES DE MERCADERIES	118.444	76.074
3. DESPESES DE GESTIÓ ORDINÀRIA DE FUNCIONAMENT	370.106.655	207.497.168	3. INGRESSOS DE GESTIÓ ORDINÀRIA	386.058.782	349.065.182
DELS SERVEIS I DE PRESTACIONS SOCIALS					
a) Despeses de personal	99.737.688	95.400.599	a) Ingressos tributaris	386.058.782	349.065.182
a1) Sous, salaris i similar	86.881.510	83.576.007	a1) Impostos estatals	83.111.834	68.323.495
a2) Càrregues socials	12.856.178	11.824.592	a3) Impostos sobre transmissions i actes jurídics	130.350.097	119.107.729
b) Prestacions socials	134.014.667	12.782.298	a6) Impostos sobre mercaderies indirecte	-	-897
c) Dotacions per amortitzacions d'immobilitzat	15.428.910	10.825.411	a8) Altres impostos	160.463.352	150.325.907
c1) Dotacions per amortitzacions	15.428.910	10.825.411	a9) Taxes per prestació de serveis o realització d'activitats	12.133.499	11.308.948
c2) Variació de provisió per a reparacions	69.800	-			
d) Variació de provisions de tràfic	57.830.970	19.390.891	4. ALTRES INGRESSOS EN GESTIÓ ORDINÀRIA	365.085.814	34.573.043
d1) Variació de provisions per existències	-4.687	-46.996	a) Reinteguments	393.761	141.457
d2) Variació de provisions i pèrdues de crèdits inc.	57.835.657	19.437.888	c) Altres ingressos de gestió	329.220.604	23.065.313
e) Altres despeses de gestió	44.878.752	47.576.937	c1) Ingressos accessoris i altres ingressos de gestió corrent	10.037.464	13.081.969
e1) Serveis exteriors	44.878.752	47.576.937	c2) Excés de provisions de riscos i despeses	319.183.140	9.983.344
f) Despeses financeres i assimilables	16.273.372	17.510.095	d) Ingressos de participacions en capital	34.892.788	11.038.549
f1) Per deutes	16.273.372	17.487.859	e) Ingr. per valor de crèdit neg. i de crèdits de l'actiu immob.	-	7.250
f2) Pèrdues per inversions financeres	-	22.236	f) Altres interessos i ingressos assimilats	390.736	28.100
g) Variació de les provisions d'inversions financeres	1.719.878	3.740.763	f1) Altres interessos	390.736	23.606
g1) Variació de les provisions d'inversions financeres	97.551	107.943	f2) Beneficis per inversions financeres	-	4.494
g2) Variació de les provisions per responsabilitats	1.622.327	3.632.821	g) Diferències positives de canvi	187.925	292.375
h) Diferències negatives de canvi	222.420	270.171	5. TRANSFERÈNCIES I SUBVENCIONS	67.051	1.054.737
4. TRANSFERÈNCIES I SUBVENCIONS	204.213.395	201.346.163	a) Transferències corrents	13.631	-
a) Transferències corrents	198.059.282	143.529.783	b) Subvencions corrents	53.420	1.054.737
c) Transferències de capital	5.887.118	57.816.380	c) Transferències de capital	-	-
d) Subvencions de capital	266.995	-	6. BENEFICIS I INGRESSOS EXTRAORDINARIS	7.580.448	352.880
5. PÈRDUES I DESPESES EXTRAORDINÀRIES	147.777.774	2.388.173	a) Beneficis procedents de l'immobilitzat	13.983	4.433
a) Pèrdues procedents de l'immobilitzat	199.557	2.580	d) Ingressos extraordinaris	897.790	231.073
c) Despeses extraordinàries	57	482	e) Ingressos i beneficis d'altres exercicis	6.668.675	117.374
d) Despeses i pèrdues altres exercicis	147.578.160	2.385.112			
TOTAL GENERAL	722.774.021	411.480.313	TOTAL GENERAL	766.480.153	393.160.459
ESTALVI	43.706.133	-	DESESTALVI	-	18.319.855

Font: Govern

(Imports en d'euros)

Quadre de finançament

Fons aplicats	2016	2015
1. Recursos aplicats en operacions de gestió	649.583	390.723
b) Aprovisionaments	676	249
c) Serveis exteriors	44.879	47.577
e) Despeses de personal	99.738	95.401
f) Prestacions socials especials	134.015	12.782
g) Transferències i subvencions	204.213	201.346
h) Despeses financeres	16.496	17.780
i) Altres pèrdues de gestió corrent i despeses excepcionals	147.777	2.388
j) Dotació per a les provisions d'actius circulants	1.790	13.199
2. Pagaments pendents d'aplicació	-	-1.459
4. Adquisicions i altres actes d'immobilitzat	94.600	50.542
a) Destinats a l'ús general	27.058	29.614
b) Immobilitzacions immaterials	2.498	3.123
c) Immobilitzacions materials	14.325	17.456
e) Immobilitzacions financeres	50.718	348
5. Disminucions directes de patrimoni	1.364	3.526
b) En cessió	1.364	3.526
6. Cancel·lació o traspàs a curt termini de deutes a llarg	2.531	321.368
a) Emprèstits i altres passius	-	321.368
b) Per préstecs rebuts	2.531	-
7. Provisions per riscos i despeses	-	-6.241
Total d'aplicacions	748.078	758.458
Excés d'origens sobre aplicacions (augment de capital circulant)		

Fons obtinguts	2016	2015
1. Recursos procedents d'operacions de gestió	444.810	383.227
a) Vendes	7.570	8.039
b) Augments d'existències de productes acabats i en curs	118	76
c) Impostos directes i cotitzacions socials	213.462	-
d) Impostos indirectes	160.463	337.756
e) Taxes, preus públics i contribucions	12.133	11.309
f) Transferències i subvencions	67	1.055
g) Ingressos financers	49.461	28
h) Altres ingressos de gestió corrent i ingressos excepcionals	1.535	24.965
i) Provisions aplicades d'actius circulants	-	-
4. Cobraments pendents d'aplicació	-	-
5. Incrementos directes del patrimoni	52.875	1.238
6. Deutes a llarg termini	250.000	456
a) Emprèstits i passius anàlegs	250.000	-
b) Préstecs rebuts	-	456
c) Altres conceptes	-	-
7. Alienació i baixes d'immobilitzat	393	6.614
a) Destinades a l'ús general	18	-
b) Immobilitzacions immaterials	89	237
c) Immobilitzacions materials	233	3.899
d) Immobilitzacions financeres	53	2.478
8. Cancel·lació anticipada o traspàs a curt termini d'immobilitzacions financeres	-	-
Total d'origens	748.078	391.535
Excés d'aplicacions sobre orígens (disminució capital circulant)	214.535	366.923

Font: Govern
(Imports en milers d'euros)

Variació del capital circulant	2015		2016	
	Augments	Disminucions	Augments	Disminucions
1. Existències	420	-	143	-
2. Deutors	28.351	-	-	22.139
a) Pressupostaris	28.241	-	-	22.139
b) No pressupostaris	109	-	-	-
d) Altres deutors	2	-	-	-
3. Creditors	11.847	-	1	6.760
a) Pressupostaris	9.160	-	1	-
b) No pressupostaris	9.790	-	-	4.861
c) Per administració de recursos d'altres ens	-	7.102	-	1.898
4. Inversions financeres temporals	7.798	-	-	-
5. Emprèstits i altres deutes a curt termini	162.004	-	-	327.179
a) Emprèstits i altres emissions	-	40.000	-	327.179
b) Préstecs rebuts i altres conceptes	202.004	-	-	-
7. Tresoreria	4.400	-	622	-
8. Ajustaments per periodificació	-	285	-	11.609
Total	214.820	285	766	367.687
Variació del capital circulant	-	214.535	366.922	-

Font: Govern
(Imports en milers d'euros)

Augment del resultat positiu o disminució del resultat negatiu	Exercici 2015	Exercici 2014
1 Dotacions a les amortitzacions i provisions d'immobilitzat	15.429	10.825
2 Dotacions a les provisions per a riscos i despeses	-	-
3 Despeses derivades d'interessos diferits	-	-
4 Amortització de despeses de formalització de deutes	-	-
5 Diferències de canvi negatives a llarg termini	-	-
6 Pèrdues en l'alienació d'immobilitzat	-	-
Total	15.429	10.825

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Disminució del resultat positiu o augment del resultat negatiu	Exercici 2016	Exercici 2015
1 Excessos de provisions d'immobilitzat	-	-
2 Excessos de provisions per a riscos i despeses	-	-
3 Diferències de canvi positives a llarg termini	-	-
4 Beneficis en l'alienació d'immobilitzat	-	-
5 Subvencions de capital traspasades al resultat de l'exercici	-	-
Total	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Descripció	Import
Recursos procedents de gestió	444.810
Recursos aplicats en operacions de gestió	-649.583
Dotacions a les amortitzacions d'immobilitzat	-15.429
Ajustaments immobilitzat	-140.967
Excessos de provisions per a riscos i despeses	319.183
Dotació provisions per a responsabilitats	-1.720
Resultat de l'exercici	-43.706

Font: Govern
(Imports en milers d'euros)

Nota: Els quadres anterior reproduïen els retuts pel Govern en els estats i comptes anuals de 2016. Alguns dels mateixos contenen errades tipogràfiques, de transcripció, de sumatoris o d'altres les quals, en no afectar de forma rellevant a la imatge fidel dels mateixos, no es detallen.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat es resumeixen de la següent manera:

Gestió comptable del patrimoni

Inversions destinades a l'ús general	Saldo al 31/12/2015	Regularitzacions	Saldo ajustat 01/01/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo al 31/12/2016
Terrenys i béns naturals	75.119.877	14.132.098	89.251.974	159.586	-	-	89.411.561
Infraestructures i altres béns destinats a l'ús general	824.297.659	-111.105.262	713.192.397	36.251.229	-11.255	-9.437.040	739.995.331
Béns del patrimoni històric, artístic i cultural	15.285.319	3.532.310	18.817.629	84.653	-6.647	-	18.895.636
Provisió per obres i reparacions extra. d'infraestructures d'ús general	-4.500.000	-	-4.500.000	-4.569.800	4.500.000	-	-4.569.800
Total	910.202.855	-93.440.854	816.762.001	31.925.669	4.482.098	-9.437.040	843.732.727

Font: Govern
(Imports en euros)

Immobilitzacions immaterials	Saldo al 31/12/2015	Regularitzacions	Saldo ajustat 01/01/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo al 31/12/2016
Despeses de recerca i desenvolupament	3.508.319	4.285.339	7.793.658	8.613	-	-	7.802.271
Propietat industrial	-	14.355	14.355	-	-	-	14.355
Aplicacions informàtiques	16.413.299	7.308.090	23.721.389	2.489.424	-46.602	-	26.164.210
Drets sobre béns en regim d'arrendament financer	42.695	-	42.695	-	-42.695	-	-
Total cost	19.964.312	11.607.784	31.572.096	2.498.037	-89.296	-	33.980.835
Amortització acumulada immobilitzat immaterial	-10.110.969	-15.158.511	-25.269.481	-2.273.803	89.296	-	-27.453.987
Total	9.853.343	-3.550.727	6.302.616	224.234	-	-	6.526.848

Font: Govern
(Imports en euros)

Immobilitzacions materials	Saldo al 31/12/2015	Regularitzacions	Saldo ajustat 01/01/2016	Altes	Baixes	Traspàs	Saldo al 31/12/2016
Terrenys i béns naturals	77.043.081	-19.523.633	57.519.448	590.630	-	-	58.110.078
Construccions	375.654.005	-46.971.812	328.682.194	1.030.738	-226.798	9.418.569	338.904.703
Instal·lacions tècniques	23.291.863	67.039.955	90.331.819	290.823	-	18.471	90.641.113
Maquinària	9.093.090	-6.219.894	2.873.196	103.734	-	-	2.976.931
Estris	7.685.772	-7.194.157	491.615	191.775	-	-	683.390
Mobiliari	11.195.728	-1.705.668	9.490.060	506.272	-2.592	-	9.993.741
Equips per a processos d'informació	14.641.985	-6.953.569	7.688.416	1.271.366	-432	-	8.959.351
Elements de transport	15.637.924	-3.302.480	12.335.444	845.584	-2.405	-	13.178.623
Altres immobilitzat material	2.828.775	-386.522	2.442.253	57.401	-845	-	2.498.809
Total cost	537.072.224	-25.217.779	511.854.446	4.888.324	-233.072	9.437.040	525.946.738
Amortització acumulada immobilitzat material	-140.606.501	-23.259.968	-163.866.470	-13.155.107	51.416	-	-176.970.160
Total	396.465.723	-48.477.747	347.987.976	-8.266.783	-181.655	9.437.040	348.976.578

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió realitzada de l'àrea es destaquen les següents incidències:

Principi d'especialitat qualitativa en la determinació del concepte d'inversió

D'acord amb el principi pressupostari d'especialitat qualitativa, recollit per la LGFP, les consignacions pressupostàries s'han de destinar al finançament de despeses que s'atinguin a la naturalesa de la corresponent partida pressupostària.

De la revisió efectuada, s'ha posat de manifest l'existència de diferents transaccions a les quals se'ls ha donat el tractament pressupostari d'inversions i que, atenent a la seva naturalesa econòmica, s'haurien d'haver considerat com a despeses corrents les quals no s'han registrat a l'immobilitzat material de la comptabilitat financera, quan els criteris per a ser considerat inversió, en l'àmbit pressupostari, i immobilitzat des del punt de vista comptable, són coincidents.

D'acord amb l'anterior, els imports que s'han finançat a través de partides del capítol d'inversions i que s'han carregat a comptes de despesa del compte del resultat econòmicopatrimonial, en l'exercici 2016, ascendeixen a un total de 2.081.734 euros, corresponents a liquidacions enregistrades en el Capítol VI relacionades amb reposicions i millores en l'immobilitzat, les quals no s'han activat, segons el següent detall:

Compte de despesa	Reposició/millora	Import
600	Altres subministraments i serveis	473.545
620	Investigació i serveis realitzats	4.461
621	Lloguers i cànon	36.635
622	Reparacions i conservació	653.071
624	Treballs realitzats per altres empreses	896.441
628	Subministraments	13.206
629	Comunicacions i altres serveis	1.275
663	Interessos préstecs, comptes cobrar i altres	3.100
Total		2.081.734

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Inventari general de béns i drets de patrimoni

El Govern ha procedit a la confecció d'un inventari de béns i de drets dels béns de la seva titularitat o que té en possessió i la seva valoració. Del treball anterior s'han introduït correccions, modificacions i baixes a les dades comptables dels comptes retuts.

Amb tot, s'ha observat que les correccions foren efectuades a partir de dades no definitives pel que l'inventari definitiu que ens ha estat facilitat presenta diferències amb els saldos comptables al 31 de desembre de 2016. El resum de les mateixes és el següent:

Descripció classe de domini	Llistat inventari	Comptabilitat (CCAA)	Diferències
Inversions destinades a l'ús general	857.783.899	843.732.727	14.051.172
Immobilitzat immaterial	21.609.692	6.526.848	15.082.844
Immobilitzat material	381.090.606	348.976.578	32.114.028
Total general	1.260.484.197	1.199.236.153	61.248.044

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Així mateix, els béns adscrits o cedits en ús i els que figuren en els registres auxiliars de l'entitat difereixen en 635.110 euros i les imports dels béns lliurats al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS) difereixen dels registrats en aquesta entitat en 6.401.705 euros.

Aquest fet impedeix manifestar-nos sobre la raonabilitat i integritat de l'immobilitzat reflectit en el balanç així com de la seva valoració.

Provisió per a obres i reparacions extraordinàries d'infraestructures i altres béns destinats a l'ús general

El PGCP defineix la “Dotació a provisió per a obres i reparacions extraordinàries d'infraestructures i altres béns destinats a l'ús general” com la correcció valorativa representativa de la depreciació de caràcter reversible o de l'ajornament de les obres de renovació i reparació d'infraestructures i altres béns destinats a l'ús general.

L'entitat ha anat acumulant el valor de les successives campanyes d'enquitrانament i pavimentació sense que es donessin de baixa ni es realitzes la corresponent provisió per deteriorament, fet que provoca que l'immobilitzat es trobi sobrevalorat per valor de 11.745.618 euros contradient el que reclama el PGCP.

Resta pendent l'aplicació d'aquesta correcció valorativa a la resta de béns inclosos en les infraestructures i altres béns destinats a l'ús general, amb valor comptable de 751.740.949 euros.

El Govern hauria de realitzar els càlculs tècnics necessaris per la totalitat de béns destinats a l'ús general, per tal de poder determinar en cada moment la capacitat de servei i així contrastar amb les despeses de renovació durant l'exercici, per tal de determinar les despeses encara no realitzades i dotar la corresponent provisió perquè s'imputi a resultats del període.

No és possible determinar l'efecte d'aquesta incidència sobre els estats i comptes anuals retuts d'haver-se efectuat la dotació de la provisió del conjunt dels elements i amb efectes des de la seva entrada en funcionament.

2.3.2. Immobilitzat financer i variació d'actius

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:
Inversions financeres permanents

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Reclassificació	Saldo a 31/12/2016
Inversions financeres permanents en capital o en fons patrimonial	14.703.102	50.260.546	-	-	64.963.648
Crèdits a llarg termini	147.281	5.820	-45.739	-	107.362
Interessos a llarg termini de crèdits	7.247	-	-7.247	-	-
Fiances constituïts a llarg termini	10.014	5.227	-	-	15.240
Dipòsits constituïts a llarg termini	27.975	446.311	-	-	474.286
Total cost	14.895.618	50.717.905	-52.986	-	65.560.537
Provisió per depreciació de valors negociables a llarg termini	-86.412	-6.031	-	-171.000	-263.442,51
Total	14.809.207	50.711.874	-52.986	-171.000	65.297.094

Font: Govern
(Imports en euros)

Inversions financeres permanents en el capital d'empreses públiques:

Entitat pública	Percentatge de participació	Data adquisició/ creació	Nre. accions	Preu/ acció	Total cost	Fons propis a 31/12/2016	Valor de la participació	Plusvàlua	Minusvàlua (Provisió)
Societats públiques									
Ramaders d'Andorra, SA	63,04%	30/07/1999	2.837	60,10	170.507,09	632.425,85	398.681,26	228.174,16	-
Ràdio i Televisió d'Andorra, SA	100,00%	21/08/2000	100	6.010,12	601.012,10	624.848,46	624.848,46	23.836,36	-
Centre de Tractament de Residus d'Andorra, SA	28,30%	31/03/2003	283	4.023,80	1.138.736,42	8.588.927,00	2.430.666,34	1.291.929,92	-
Andorra Turisme, SAU	100,00%	10/01/2008	1.000	100,00	100.000,00	1.220.845,00	1.220.845,00	1.120.845,00	-
Andorra Desenvolupament i Inversió, SAU	100,00%	11/03/2009	100	600,00	60.000,00	204.470,25	204.470,25	144.470,25	-
Andorra Telecom, SAU	100,00%	23/06/2015	5.000	10.000,00	50.000.000,00	336.381.246,00	336.381.246,00	286.381.246,00	-
Entitat de dret públic									
Institut Nacional Andorrà de Finances *	100,00%	12/06/1989	-	-	12.020.242,09	20.794.187,00	20.794.187,00	8.773.944,91	-
Societats privades amb participació pública									
Companyia d'aigües potables d'Escaldes-Engordany, SA*	0,43%	25/05/1994	645	6,01	3.876,53	6.506.205,23	27.976,68	24.100,15	-
Cooperativa Andorrana de tabacs, SA	0,03%	02/09/1966	90	5,00	450,76	-	-	-	-
Fundacions públiques				Capital funcional					
Fundació Themis	50,00%	03/06/1998	-	200.000,00	99.076,85	457.431,45	228.715,73	129.638,88	-
Fundació Ramon Llull	26,92%	31/03/2008	-	130.000,00	35.000,00	147.852,64	39.806,48	4.806,48	-35.000,00
Fundació Orquesta Nacional Clàssica d'Andorra	51,00%	02/04/2001	-	100.000,00	51.000,00	321.971,18	164.205,30	113.205,30	-51.000,00
Fundació Museu Andorra	51,00%	03/12/2015	-	100.000,00	51.000,00	28.159,62	14.361,41	-36.638,59	-51.000,00
Escena Nacional d'Andorra	34,00%	15/12/2006	-	100.000,00	34.000,00	120.199,33	40.867,77	6.867,77	-34.000,00
									-171.000,00
Inversions financeres procedents de comisos									
Autes T.C. Andbanc					94.196,02	-	-	-	-55.793,74
Autes T.C. Crèdit Andorrà					231.355,20	-	-	-	-35.155,30
Autes T.C. Banc Sabadell d'Andorra, SA					12.648,80	-	-	-	-98,75
									-91.047,79
Inversions financeres procedents de donacions									
Centre d'acolliment d'Infants la Gavernera					260.546,48	-	-	-	-1.394,72
									-1.394,72
Total					64.963.648,34	-	362.570.877,67	298.206.426,59	-263.442,51

(*) El valor dels fons propis és en data de tancament 31/12/2015

Font: Govern

(Imports en euros)

2.3.3. Despeses a distribuir en diversos exercicis

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2016
Despeses financeres diferides	1.588.062	4.040.000	-2.957.085	2.670.977
Total	1.588.062	4.040.000	-2.957.085	2.670.977

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.4. Existències

El quadre de moviments d'aquest epígraf es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2015	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2016
Existències Autes TC	605.362	-	-	605.362
Materials diversos	402.289	886.095	-589.265	699.119
Material d'oficina	292.030	410.474	-292.030	410.474
Provisió per depreciació d'existències	-4.687	14.061	-9.374	-
Total	1.294.994	1.310.630	-890.669	1.714.955

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.5. Deutors, vendes i ingressos

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el balanç retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
Deutors per drets reconeguts.	68.117.710	43.403.890	24.713.820	56,94%
Pressupost d'ingressos corrents				
Deutors per drets reconeguts.	50.831.963	47.510.436	3.321.527	6,99%
Pressupost d'ingressos tancats				
Altres deutors no pressupostaris	110.557	-	110.557	-
Deutors per operacions comercials.	475.540	328.076	147.464	44,95%
Pressupost corrent				
Deutors per operacions comercials.	377.011	318.963	58.048	18,20%
Pressupost tancats				
Total deutors	119.912.781	91.561.365	28.351.416	30,96%
Provisió per insolvències	-92.053.884	-59.427.454	-32.626.430	54,90%
Provisió per operacions de tràfic	-2.323.465	-2.364.530	41.065	-1,74%
Total	25.535.432	29.769.382	-4.233.950	-14,22%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La xifra enregistrada al tancament de l'exercici de la provisió per deutors ascendeix a 94.377.349 euros.

El detall del càlcul és el següent:

Exercici	Taxes de comerç i vehicles	Impost de serveis indirecte	Impostos especials	Altres impostos (IAE+IGI+IS+IPI+ IAC+IRNR+IRPF)	Sancions i recàrrecs	Total	%	Provisió 2016	Provisió s/comptabilitat	Diferències
2005 i anteriors	381.258	-	-	-	266.398	647.657	100%	647.657	647.657	-
2006	424.348	-	-	-	297.487	721.834	100%	721.834	721.834	-
2007	1.268.589	832.959	-	40.546	1.066.655	3.208.748	100%	3.208.748	3.208.748	-
2008	1.507.639	778.549	-	55.709	1.216.950	3.558.847	100%	3.558.847	3.558.847	-
2009	1.692.855	1.152.155	-	71.747	1.427.003	4.343.760	100%	4.343.760	4.343.760	-
2010	1.824.199	1.574.343	-	111.409	1.611.509	5.121.460	100%	5.121.460	5.121.460	-
2011	1.997.654	1.633.698	-	112.713	1.788.058	5.532.124	100%	5.532.124	5.532.124	-
2012	2.164.660	1.779.903	41	183.418	2.447.997	6.576.020	100%	6.576.020	6.568.457	7.563
2013	2.300.405	886.703	-	640.774	2.363.978	6.191.859	100%	6.191.859	6.160.684	31.175
2014	2.419.657	93.194	-	1.718.480	2.498.333	6.729.663	100%	6.729.663	6.954.181	-224.518
2015	2.723.110	10.397	7	605.658	278.702	3.617.874	85%	3.075.193	16.823.456	-13.748.263
2016	3.634.685	3.637.857	4.137.724	39.403.823	3.067.429	53.881.518	60%	32.468.520	32.412.676	55.844
Total s/auxiliars	22.339.059	12.379.758	4.137.772	42.944.277	18.330.499	100.131.364		78.175.685	92.053.884	-13.878.199
Total s/comptabilitat	22.339.714	12.379.758	4.137.772	43.173.369	18.325.708	100.356.320				
Diferències	655	-	-	229.092	-4.791	224.956				

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Els percentatges emprats per l'entitat en el càlcul de la provisió són homogenis respecte a exercicis anteriors.

El detall del saldo de la provisió per operacions de tràfic és el següent:

Descripció	Saldo 2016
Comuns	31.311
Mútua Elèctrica Sant Julià	126.889
Nord Andorra	116.725
Provisió per responsabilitats	2.048.539
Total	2.323.465

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Procediments manuals de recaptació executiva

S'ha observat que els procediments de recaptació executiva dels tributs que no s'han atès al finalitzar el període de recaptació voluntària són efectuats de forma manual, sense disposar d'una eina informàtica eficaç de suport. Així, els terminis són controlats manualment, els recàrrecs han de ser calculats sense eines de suport i les notificacions es preparen en eines ofimàtiques. Atenent el volum i nombre de operacions pendents de cobrament i per tal de dotar d'eficàcia a aquest procediment i evitar la prescripció de tributs, es recomana la implantació d'eines que automatitzin al màxim aquesta activitat.

Provisió per insolvències duplicada

L'Entitat segueix la pràctica de dotar anualment les provisions per insolvències per l'import total acumulat, havent amb anterioritat retretret la dotació efectuada l'exercici anterior.

Amb tot, al tancament de l'exercici 2016 no s'ha desfet la dotació de l'exercici 2015 referida als saldos de dubtós cobrament de l'IGI, fet que comporta que figuri una dotació excessiva per un import de 12.823.349 euros provocant que el resultat de l'exercici, el romanent de tresoreria i els saldos deutors s'hagin vist infravalorats en el referit import.

Segons manifesten tècnics de l'ens aquesta errada ha estat esmenada durant l'exercici 2017.

2.3.6. Tresoreria i comptes financers

El detall dels saldos que componen la rúbrica de tresoreria és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
Caixa	357.524	288.161	69.363	24,07%
Bancs i institucions de crèdit	6.304.403	5.479.662	824.741	15,05%
Moviments bancaris pendents	-805.655	-481.066	-324.589	67,47%
Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	3.830.055	-	3.830.055	-
Total	9.686.327	5.286.757	4.399.570	83,22%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La composició de l'epígraf de bancs i institucions de crèdit presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Crèdit Andorrà - Autes TC	13.418
Crèdit Andorrà - Tarja virtual	2.448
Crèdit Andorrà - CAI	748.762
Crèdit Andorrà - Centre Penitenciari	48.918
Crèdit Andorrà - Mútua empleats	1.095.667
Crèdit Andorrà - (Ambaixada Madrid)	82.426
Crèdit Andorrà - (Ambaixada Brussel·les)	69.962
Crèdit Andorrà - Pla de pensions	3.580.351
Crèdit Andorrà - SAP	-401.270
Banca Mora - Autes TC	22
Banca Mora - SAP	28.194
Banca Mora - CAI	11.723
Banca Mora	-43.765
Andbank - Autes TC	449
Andbank - SAP	-315
Andbank - Compte Compensació AB	12.255
Banca Privada d'Andorra	9.207
Banca Privada d'Andorra - SAP	-969
Vall Banc - CAI	-79
Vall Banc - SAP	-2.176
Banc Sabadell - SAP	-21.681
Banc de Sabadell - Emissió Euros	-499
BELFIUS (Brussel·les)	144.639
Banc Popular (Madrid)	128.018
BBVA (Ambaixada a París)	-
Société Générale (Strasbourg)	24.963
Société Générale - Ambaixada a París	80.611
BMBCP, SA - Ambaixada Portugal	110.151
Bank of America - Ambaixada USA - New York	-
Banc UBS (Org. intern. a Ginebra)	292.253
Bank Austria (OSCE)	137.895
UNFCU - New York	152.824
Total Bancs i institucions de crèdit	6.304.403

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

La gestió comptable de tresoreria que s'ha retut és la següent:

CONCEPTE	IMPORTS		
1. COBRAMENTS		1.141.379.704,58	
- (+) del pressupost corrent	1.129.158.289,00		
- (+) del pressupost tancat	-		
- (+) d'operacions no pressupostàries	11.327.311,37		
- (+) d'operacions comercials	894.104,21		
2. PAGAMENTS		1.136.565.934,05	
- (+) del pressupost corrent	1.104.006.433,62		
- (+) del pressupost tancat	-		
- (+) d'operacions no pressupostàries	11.315.056,20		
- (+) partides conciliants	17.324.777,91		
- (+) d'operacions comercials	-		
- (+) variació de la pòlissa de crèdit	3.919.666,32		
I. Flux net de tresoreria de l'exercici (1-2)		4.813.770,53	
3. Saldo inicial de tresoreria			-214.605.633,95
II. Saldo final de tresoreria (I+3)			-209.791.863,42

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en destaca:

Comptes bancaris d'Ambaixades no registrats a la comptabilitat

Durant la fiscalització s'ha circularitzat a l'entitat bancària Société Générale de l'Ambaixada de Paris. En la seva resposta es constata un compte amb un saldo de 101.000 euros i títols per valor de 41.302 euros a 31 de desembre de 2016, que no es troben registrats a comptabilitat. Es constata el mateix per un compte de UBS de l'Ambaixada de Ginebra per un import de 5.147 euros. Per aquests comptes no hem obtingut documentació suport per part de l'entitat conforme no estaven comptabilitzats.

2.3.7. Fons propis

El quadre de moviments dels fons propis és el següent:

Descripció	Patrimoni	Patrimoni rebut en cessió	Patrimoni lliurat en cessió, adscripció i transferit	Reserves	Resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total fons propis
Al 31 de desembre del 2015	148.690.605	-	-124.297.803	-	1.076.174	-18.319.862	7.149.114
Distribució de resultats anys anteriors	1.076.174	-	-	-	-1.076.174	-	-
Distribució del resultat del 2015	-	-	-	-	-18.319.862	18.319.862	-
Patrimoni rebut en cessió,	-	2.875.078	-	-	-	-	2.875.078
Patrimoni lliurat en cessió, adscripció o transferit	-	-	-1.364.175	-	-	-	-1.364.175
Reserves	-	-	-	50.000.000	-	-	50.000.000
Resultat de l'exercici 2016	-	-	-	-	-	43.636.333	43.636.333
Al 31 de desembre del 2016	149.766.779	2.875.078	-125.661.978	50.000.000	-18.319.862	43.636.333	102.296.350

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en sorgeixen les observacions següents:

Béns cedits en ús

La cessió dels béns de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell al Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), comporta que, en aplicació dels criteris comptables vigents, el Govern no doti amortització per atendre les reposicions i noves inversions sobre els mateixos.

Per la seva part, el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), contràriament al que disposa el PGCP, compensa la dotació a l'amortització dels béns que li han estat cedits, sanejant per igual import l'import de la cessió.

De la combinació d'ambdues pràctiques comptables se'n desprèn que cap de les entitats que integren el sector públic es dota d'un fons d'amortització que permeti la reposició dels béns necessaris per a la prestació dels serveis assistencials, a la vegada que aquesta dotació no s'integra en els costos de l'assistència sanitària pública.

2.3.8. Provisions per a riscos i despeses

El detall d'aquest epígraf és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Provisió per a prestacions socials	127.698.507
Provisió per a responsabilitats advocats	40.394.053
Provisió per a responsabilitats	599.574
Provisió per avals	6.920.682
Provisió fundacions	-
Provisió pavimentació	-
Provisió per avals BPA	-
Total	175.612.816

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.9. Endeutament

Es transcriu a continuació el compte d'endeutament formulat pel Govern:

Descripció	Total endeutament a l'01/01/2016	Total endeutament a 31/12/2016	Total subscrit/disposat a 31/12/2016
Préstec sindicat, 31/12/2015 vt. 30/03/2016	260.000.000,00	-	-
Bons, emissió 30/03/2016 vt 30/03/2017	-	260.000.000,00	260.000.000,00
Pòlissa de crèdit sindicada	115.542.505,96	107.058.236,78	107.058.236,78
Programa extraordinari de finançament d'empreses i negocis dels clients de BPA, SA	7.304.021,50	-	-
Pòlissa de crèdit sindicada destinada a la concessió d'un préstec a l'AREB	-	16.539.547,96	16.539.547,96
Bons, emissió 15/10/2014 vt 15/04/2016	70.000.000,00	-	-
Bons, emissió 12/04/2016 vt 13/04/2018	-	100.000.000,00	95.035.000,00
Bons, emissió 03/12/2014 vt 03/06/2016	100.000.000,00	-	-
Bons, emissió 01/06/2016 vt 01/12/2017	-	100.000.000,00	98.669.000,00
Bons, emissió 15/04/2015 vt 15/10/2016	100.000.000,00	-	-
Bons, emissió 12/10/2016 vt 17/10/2017	-	100.000.000,00	99.256.000,00
Bons, emissió 18/12/2013 vt 19/12/2016	150.000.000,00	-	-
Bons, emissió 19/12/2016 vt 19/12/2019	-	150.000.000,00	150.000.000,00
Préstec finançament obres	101.955.332,00	97.526.929,48	97.526.929,48
Total endeutament	904.801.859,46	931.124.714,22	924.084.714,22

Font: Govern
(Imports en euros)

Nota: L'import total subscrit/disposat a 31/12/2016 dels bons, emissió 12/04/2016 vt 13/04/2018 hauria de ser de 98.035.000 euros en lloc de 95.035.000 euros; i el total endeutament de l'import total subscrit/disposat a 31/12/2016 hauria de ser de 927.084.714,22 euros en lloc de 924.084.714,22 euros.

El detall de l'endeutament presentat per Govern és com segueix:

Deute públic a llarg termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a llarg termini amb entitats de crèdit és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
Obligacions i bons	250.000.000	-	250.000.000	-
Deutes en altres valors	-	-	-	-
Deutes a llarg termini amb entitats de crèdits	151.483.785	213.069.436	-61.585.651	-28,90%
Total	401.483.785	213.069.436	188.414.349	88,43%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a llarg termini són les següents:

- Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 13 d'abril de 2016, per un import nominal de 100.000 milers d'euros amb venciment el 13 d'abril de 2018.
- Emissió de deute públic en la modalitat de bons del 19 de desembre de 2016, per un import nominal de 150.000 milers d'euros i venciment el 19 de desembre de 2019.
- Préstec sindicat formalitzat el 6 de juliol de 2012, per 114.887 milers euros i amb un saldo pendent a data 31/12/2016 de 92.856 milers d'euros, destinat al finançament de les infraestructures viàries (Tram III i IV del projecte desviació de Sant Julià + fases II, III, IV del projecte Túnel dels dos Valires).
- Dues línies de crèdit sindicades amb les entitats del país per un import disposat de 58.628 milers d'euros i per un import formalitzat de 59.723 milers d'euros, de tipus d'interès del 1,50%.

El detall del deute a llarg termini d'aquestes línies de crèdit es mostra en el quadre següent:

Pòlissa de crèdit	Límit	Disposat a 31/12/2016	Venciment
Andbanc, SA	18.027.273	17.953.304	28/03/2022
Crèdit Andorrà	22.860.278	22.757.661	28/03/2022
Mora Banc Grup, SA	15.007.759	14.930.957	28/03/2022
Banc Sabadell d'Andorra, SA	2.869.253	2.861.019	28/03/2022
Vallbanc	958.452	124.837	28/03/2022
Total	59.723.015	58.627.778	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Deute públic a curt termini

El detall a 31 de desembre dels imports que figuren als registres comptables en concepte de deutes a curt termini amb entitats de crèdit és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
Lletres del Tresor	-	-	-	-
Obligacions i bons	460.000.000	680.000.000	-220.000.000	-32,35%
Préstecs i altres deutes	69.640.929	4.428.402	65.212.527	1.472,60%
Deutes a c/t programa extra. finan. clients de BPA, SA	-	7.304.021	-7.304.021	-100,00%
Deutes per interessos	351.379	264.010	87.369	33,09%
Total	529.992.308	691.996.433	-162.004.125	-23,41%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Les característiques de l'endeutament a curt termini, són les següents:

- a) Emissió de deute públic en la modalitat de bons del tresor del 30 de març de 2016, per un import nominal de 260.000 milers d'euros, i venciment el 30 de març de 2017.

Entitats bancàries	Data emissió	Tipus d'interès	Data de venciment	Valor nominal subscrit
Andbanc	30/03/2016	Cupó Zero	30/03/2017	63.744
Crèdit Andorrà	30/03/2016	Cupó Zero	30/03/2017	115.941
MoraBanc	30/03/2016	Cupó Zero	30/03/2017	66.566
Banc Sabadell d'Andorra	30/03/2016	Cupó Zero	30/03/2017	13.749
Total				260.000

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

- b) Emissió de deute públic en la modalitat de bons del tresor del 1 de juny de 2016, per un import nominal de 100.000 milers d'euros, i venciment el 1 de desembre de 2017.

Entitats bancàries	Data emissió	Tipus d'interès	Data de venciment	Valor nominal subscrit
Andbanc	01/06/2016	Cupó Zero	01/12/2017	11.803
Crèdit Andorrà	01/06/2016	Cupó Zero	01/12/2017	22.608
MoraBanc	01/06/2016	Cupó Zero	01/12/2017	29.808
Banc Sabadell d'Andorra	01/06/2016	Cupó Zero	01/12/2017	35.781
Total				100.000

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

- c) Emissió de deute públic en la modalitat de bons del tresor del 12 d'octubre de 2016, per un import nominal de 100.000 milers d'euros, i venciment el 17 d'octubre de 2017.

Entitats bancàries	Data emissió	Tipus d'interès	Data de venciment	Valor nominal
Andbanc	12/10/2016	Cupó Zero	17/10/2017	29.381
Crèdit Andorrà	12/10/2016	Cupó Zero	17/10/2017	12.448
MoraBanc	12/10/2016	Cupó Zero	17/10/2017	9.068
Banc Sabadell d'Andorra	12/10/2016	Cupó Zero	17/10/2017	23.659
Vall Banc	12/10/2016	Cupó Zero	17/10/2017	25.444
Total				100.000

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

- d) Préstec sindicat amb les entitats del país, per import de 4.671 milers d'euros, formalitzat l'exercici 2012 i destinat al finançament de les infraestructures viàries (Tram III i IV del projecte desviació de Sant Julià + fases II, III, IV del projecte Túnel dels dos Valires).
- e) Pòlissa de crèdit formalitzada el 28 de març del 2012 amb venciment el 28 de març de 2017, sindicada amb totes les entitats del país per un import disposat de 48.430 milers d'euros i per un import formalitzat de 59.723 milers d'euros, de tipus d'interès del 1,50%.
- f) Pòlissa de crèdit formalitzada el 15 de març de 2016 amb venciment el 15 de març de 2017, sindicada amb totes les entitats del país per un import disposat de 16.540 milers d'euros i per un import formalitzat de 20.022 milers d'euros, de tipus d'interès del 1,50%. Aquesta pòlissa es destina a la concessió d'un préstec per part del Govern a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), d'acord amb la Llei del 21 de gener, de modificació de la Llei 7/2015, del 15 de gener, del pressupost per a l'exercici 2015 i de crèdit extraordinari i de suplement de crèdit per finançar despeses diverses de l'exercici 2015 de l'AREB.
- g) Els interessos a curt termini del disposat de les pòlisses de crèdit amb venciment a llarg termini, per un import de 351 milers d'euros.

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Endeutament formalitzat pendent d'aplicar a la seva finalitat

El Govern disposa de finançament formalitzat i ingressat, provinent principalment de l'endeutament, la destinació del qual eren diferents inversions i despeses, de les quals, a la data de l'informe, l'execució no s'ha completat, sent l'import total de les mateixes de 17.020.829 euros, considerant les previsions de l'entitat.

El detall és el següent:

- Per la Llei 3/2008, de 8 d'abril, s'aprovà un crèdit extraordinari de 20.489.763 euros pel finançament de les *“obres d'execució i posterior conservació i manteniment d'una galeria de serveis i evacuació paral·lela al Túnel d'Envalira”*, a finançar amb endeutament. Atenent a l'execució del projecte, al 31 de desembre de 2016 resta pendent d'aplicació la quantitat de 12.916.756 euros.

- La Llei 18/2008, de 3 d'octubre, aprovà el crèdit extraordinari pel finançament de les despeses derivades de l'execució dels projectes relatius a les obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià per un import de 44.100.000 euros, la qual figura com pendent d'aplicació al tancament de l'exercici per un import de 1.401.814 euros d'acord a les previsions de l'entitat.
- La Llei 21/2008, del 30 d'octubre, aprovà el crèdit extraordinari per finançar i regularitzar la situació econòmicoadministrativa de diverses despeses derivades de l'execució de projectes relatius a les obres de la perforació, del revestiment i de l'enllaç oest del Túnel dels dos Valires per import de 41.318.859 euros dels quals 22.781.305 euros per a l'exercici 2008 i 18.537.554 euros amb caràcter plurianual per a l'exercici 2010. Es considera afectada i pendent d'execució una quantia de 2.702.259 euros d'acord a les previsions de l'entitat.

Compromisos de despesa que porten aparellada l'assumpció d'operacions financeres

El Govern ha dut a terme inversions mitjançant procediments de finançament els quals porten implícites operacions financeres la càrrega financera de les quals és assumida pel Govern.

De les proves efectuades es desprèn que aquestes operacions són enregistrades amb abonament a comptes de passiu a llarg termini del Govern, si bé no es consideren al determinar el volum d'endeutament de l'ens.

Els béns detectats en les mostres revisades es mostren en el quadre següent, amb indicació de l'import aproximat de capital pendent de pagament a 31 de desembre de 2016:

Contracte	Quota mensual	Import anual	Cap. pendent a 31/12/2016
2012-1378	2.958	35.496	34.009
2012-1379	995	11.940	11.684
2012-1380	296	3.548	3.452
2012-2712	1.498	17.976	28.585
2012-2713	706	8.472	8.660
2012-2714	430	5.160	5.400
2013-1434	807	9.689	17.497
2013-1435	392	4.704	8.495
2013-1436	262	3.144	6.051
2013-1437	579	6.950	12.220
2014-1103	518	6.213	17.972
2014-1103	259	3.107	8.986
2014-1104	790	9.485	22.723
2014-1107	272	3.265	8.998
2014-1108	5.229	62.750	181.523
2014-1109	6.855	82.255	243.222
2014-1110	784	9.408	22.538
2014-1111	392	4.704	11.940
2014-1112	1.245	14.940	38.565
2014-1519	3.654	43.849	149.654
2016-1182	228	2.736	11.717
2016-696	398	4.781	17.769
2016-771	556	6.672	31.414
Total	30.103	361.244	903.074

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.10. Creditors a llarg termini

El desglossament de l'epígraf de creditors a llarg termini es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
CTRA, SA capital pendent	31.422.794	33.539.349	-2.116.555	-6,00%
Cost adquisició vehicles, capital.	582.602	822.006	-239.404	-29,00%
Immobilitzat 2009	-	174.968	-174.968	-100,00%
Total	32.005.396	34.536.323	-2.530.927	-7,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.11. Creditors a curt termini

Descripció	Saldo a 31/12/2016	Saldo a 31/12/2015	Variació absoluta	Variació relativa
Creditors per obligacions reconegudes	43.521.952	52.997.099	-9.475.147	-17,88%
Creditors per devolucions d'ingressos	1.815.603	1.500.179	315.424	21,03%
Creditors pressupostaris	45.337.555	54.497.278	-9.159.723	-16,81%
Pagaments ordenats per obligacions reconeg.	2.968.565	13.090.126	-10.121.561	-77,32%
Altres creditors no pressupostaris	3.510.740	3.179.220	331.520	10,43%
Creditors no pressupostaris	6.479.305	16.269.346	-9.790.041	-60,17%
Organismes de previsió social, creditors	9.458.099	3.932.151	5.525.948	140,53%
Administracions públiques	9.458.099	3.932.151	5.525.948	140,53%
Proveïdors immobilitzat a c/t	2.437.028	2.198.131	238.897	10,87%
Cobraments pendents d'aplicació	3.340.578	2.010.943	1.329.635	66,12%
Altres creditors	5.777.606	4.209.074	1.568.532	37,26%
Fiances rebudes a curt termini	464.197	456.251	7.946	1,74%
Fiances i dipòsits rebuts	1.081	1.081	-	-
Fiances i dipòsits a curt termini	465.278	457.332	7.946	1,74%
Total	67.517.841	79.365.182	-11.847.341	-14,93%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Pagaments ordenats per obligacions reconegudes

Sota aquesta denominació l'entitat enregistra aquelles operacions que s'han meritat i seran objecte d'imputació pressupostària a l'exercici següent.

A 31 de desembre la rúbrica presenta la següent composició:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Factures pendents de rebre	2.949.942
Pagaments pendents de justificar	7.573
Altres	11.477
Total	2.968.992

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Altres creditors no pressupostaris

El quadre següent detalla la composició del saldo a 31 de desembre:

Descripció	Saldo a 31/12/2016
Retencions garantia	3.510.312
Total	3.510.312

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.3.12. Resultats extraordinaris

El detall dels resultats extraordinaris en l'exercici és com segueix:

Pèrdues i despeses extraordinàries

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació absoluta	Variació relativa
Pèrdues procedents de l'immobilitzat	199.557	2.580	196.977	7.635,00%
Despeses extraordinàries	57	482	-425	-88,00%
Despeses i pèrdues d'altres exercicis	147.578.160	2.385.112	145.193.048	6.087,00%
Total	147.777.774	2.388.173	145.389.601	6.088,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Beneficis i ingressos extraordinaris

Descripció	Saldo 2016	Saldo 2015	Variació absoluta	Variació relativa
Beneficis procedents de l'immobilitzat	13.983	4.433	9.550	215,43%
Ingressos extraordinaris	897.790	231.073	666.717	288,53%
Ingressos i beneficis d'altres exercicis	6.668.675	117.374	6.551.301	5.581,56%
Total	7.580.448	352.880	7.227.568	2.048,17%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria retut per l'entitat en l'exercici presenta el següent detall:

Conceptes	Saldo al 31/12/2016
1 (+) Drets pendents de cobrament	25.533.664
Del pressupost corrent	68.593.250
De pressupostos tancats	51.208.974
D'operacions no pressupostàries	108.789
De cobrament dubtós	-94.377.349
2 (-) Obligacions pendents de pagament	59.526.304
Del pressupost corrent	45.337.555
De pressupostos tancats	805.655
D'operacions no pressupostàries	13.383.095
Obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	
3 (+) Fons líquids	6.661.928
I. Romanent de tresoreria afectat	1.040.978
II. Romanent de tresoreria no afectat	-28.371.690
III. Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	-27.330.712

Font: Govern
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Romanent de tresoreria afectat

L'Estat de romanent de tresoreria recull romanents de tresoreria afectats per import de 1.040.978 d'euros. Amb tot l'entitat va disposar d'ingressos finalistes en exercicis anteriors els quals no s'han destinat a la finalitat que els va motivar. Així s'ha de considerar afectat el següent:

El detall dels romanents afectats és el següent:

Llei	Descripció	Import
	Participació pendent de liquidar als Comuns de la taxa de tinença de vehicles	777
Llei 3/2008	Ingressos finalistes pendents d'aplicació finançament galeria serveis Túnel d'Envalira	12.917
Llei 21/2008	Projecte 0027/2001 Túnel dels Dos Valires. Boca oest. Fase II	2.702
Llei 18/2008	Obres dels trams 3 i 4 de la desviació de Sant Julià de Lòria	1.402
Total		17.798

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en milers d'euros)

Així, el romanent afectat s'hauria de d'incrementar en el referit import i el romanent de tresoreria no afectat s'hauria de minorar en igual quantia.

Romanent de tresoreria no afectat

De l'observació que es detalla anteriorment i a la nota 2.3.5 en sorgeixen incidències que afecten al romanent de tresoreria retut. El detall és el següent:

Ajustos romanent de tresoreria	Deutors	Creditors	Fons líquids	Efecte sobre el RT total	Afectat	Efecte sobre el RT no afectat
Excessiva provisió per insolvències de l'IGI (nota 2.3.5)	12.823.349	-	-	12.823.349	-	12.823.349
Taxa de tinença de vehicles pendent de transferir (nota 2.2.7)	-	-	-	-	-777.745	-777.745
Endeutament pendent d'aplicar a la seva finalitat (notes 2.3.9 i 2.4)	-	-	-	-	-17.020.829	-17.020.829
Total	12.823.349	-	-	12.823.349	-17.798.574	-4.975.225

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Per l'anterior, el romanent de tresoreria no afectat del Govern, a 31 de desembre de 2016, seria negatiu de 33.346.915 euros.

2.5. Contractació pública

De la revisió efectuada s'observen les incidències següents:

Registre de contractes

L'article 65 de la Llei de contractació pública de 9 de novembre de 2000, preveu la necessitat de crear un registre de contractes d'accés públic. A la data del present informe, no s'ha trobat constància de que aquest registre hagi estat creat.

Adjudicacions directes sense justificació o justificació no adequada a la LCP

S'argumenten per a la contractació directa la impossibilitat de promoure la concurrència, o per matèria sensible emparant-se en la disposició sense donar detalls dels fets que porten als tècnics a aquestes conclusions o bé perquè no s'hauria justificat d'acord amb allò que requereix la LCP.

Aquesta circumstància es posa de manifest, almenys, en les contractacions següents:

- Contracte per la prima de responsabilitat civil 2016, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 348.561 euros, amb capital assegurat de 4.808.096 euros.
- Contracte per la prima d'accidents 2016, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per import de 296.582 euros per un capital de 3.424.000 euros.
- Contracte per la prima d'automòbils 2016, adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 114.192 euros.
- Contracte per la prima multirisc 2016 adjudicat a la Companyia andorrana d'assegurances per un import de 199.148 euros, per un capital assegurat de 2.393.188 euros.

Adjudicació de contractes declarats sensibles l'objecte dels quals no s'ajusta als requeriments de l'art. 54.2 de la LCP

Durant l'exercici 2016 s'han adjudicat diferents contractes de forma directa en haver-se declarat de caràcter sensible quan l'objecte dels mateixos no s'ajusta als requeriments de l'apartat 2 de l'article 54 de la LCP en la redacció que li dóna la Disposició final quarta de la Llei del pressupost general de 2016.

De la mostra revisada, s'ha detectat l'observació anterior en els contractes següents:

- KPMG Abogados, SL . Adaptació de la primera versió dels reglaments de la Llei de bases de l'ordenament tributari, per import de 27.800 euros.
- Alfa Capital Assessors i Auditors SL. Assessorament en relació a l'anàlisi de la situació financera actual tant dels comuns com del Govern, adjudicat per 48.000 euros ampliat posteriorment en 29.913 euros.

Cal indicar que l'especial capacitat tècnica que requereixen aquests contractes ha de ser requerida en la fase de licitació sense que això pugui ser causa que limiti la concurrència entre les empreses que disposin de la capacitat tècnica suficient.

Incompliments normatius en contractes declarats sensibles

Durant l'exercici 2016 s'han adjudicat diferents contractes de forma directa que es justifica per tractar-se de supòsits declarats de caràcter sensible, d'acord amb el que preveu l'article 54.2 de la LCP en la redacció que li dóna la Disposició final quarta de la Llei del pressupost general de 2016.

De la mostra seleccionada, s'han observat les deficiències següents:

- No consta que s'hagin consultat almenys dues empreses o professionals amb capacitat per executar el contracte, contràriament al que preveu la norma indicada. Aquest fet, a més d'eludir la concurrència, impedeix garantir que els serveis contractats es retribueixen en condicions de mercat, com requereix l'article 10.2 de la LCP.
- No consta la publicació de l'edicta de l'adjudicació, contràriament al que requereix l'article 20.4 de la LCP.

Les incidències anteriors s'han observat en les contractacions següents:

- J&A Garrigues, SLP. Contractació de la redacció del projecte de Llei de règim fiscal de reorganització empresarial, per 120.000 euros.

Tràmit de contractació per urgència no justificada a l'expedient

S'ha adjudicat per concurs nacional en la modalitat d'urgent i per un import de 599.782 euros el projecte correspon al carril bici i a l'adaptació dels vorals de la carretera CG 1 PK 9+700-100+620 a l'empresa Progec, SA. Contràriament al que requereix l'article 17.3 de la LCP, no consta a l'expedient la justificació per a que es pugui declarar aquesta modalitat de contractació.

Acta de recepció dels subministraments

Els articles 45 i 47 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns i serveis rebuts mitjançant la formalització d'una acta de recepció. L'Administració general no té la pràctica de formalitzar el referit document sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil.

Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment regulant, com a mínim, el sentit, abast i responsabilitat que comporta la signatura abans indicada.

Verificació de la legitimació per a contractar amb l'entitat

De la informació revisada s'observa com l'entitat avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable del licitador de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 7 de la LCP, els regulats al Capítol primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal, i implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar, així com dur a terme consultes en registres públics.

2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal

En aplicació del que disposa l'article 11 de la LSEPF, en data 4 de febrer de 2016 el Consell General va aprovar el marc pressupostari de l'Administració de l'Estat per al temps corresponent al mandat 2016-2019.

En relació al compliment dels aspectes formals i materials de la Llei, no s'han observat incidències significatives. No obstant l'anterior, cal indicar que el Govern no va retre cap informe trimestral al qual l'obliga l'article 21.2 de la LSEPF.

2.7. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Necessitats de tresoreria del Govern

El romanent de tresoreria que ha retut el Govern a 31 de desembre de 2016, com a expressió dels dèficits acumulats derivats de l'execució pressupostària, posa de manifest l'existència d'un elevat nombre de despeses per les quals el Govern no ha disposat d'un finançament suficient.

La incidència es pot observar igualment corregint l'indicador de liquiditat del Govern obtingut de comparar l'actiu circulant amb els deutes a curt termini, sense considerar com deute a curt termini el saldo de l'endeutament amb entitats financeres, en entendre que és objecte de refinançament de manera sistemàtica. Aquest rati indica, quan és superior a 1, la capacitat d'un ens d'atendre el pagament de les obligacions liquidades amb els fons líquids disponibles i els drets liquidats que s'espera cobrar a curt termini. Segons les dades del balanç de situació a 31 de desembre de 2016, l'indicador es situa en 0,79 evidenciant el ja esmentat.

A la vegada, com s'observa en la nota 2.4, el Govern va disposar d'un finançament, per import de 18,84 milions d'euros, el qual, tot i estar integrat en la seva tresoreria, està afectat al finançament de despeses compromeses pendents de liquidar al tancament de l'exercici.

Aquest fet ha de provocar el constant refinançament del deute a curt termini al Govern, i és conseqüència, principalment, dels desequilibris de finançament dels pressupostos que aquest Tribunal ha vingut posant de manifest de manera reiterada en els informes dels darrers exercicis.

Control de legalitat, financer de les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost

Els articles 37, 39 i 42 de la LGFP encarreguen a la intervenció general l'exercici del control de legalitat i del control financer de les entitats parapúbliques o de dret públic i les societats públiques participades per l'Administració general, així com el control financer de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i d'altres ajuts a càrrec del pressupost general.

A l'empara de la disposició addicional quarta de la Llei 2/2016, del 10 de març, del pressupost per a l'exercici 2016, el Govern va aprovar, en data 30 de març de 2016, el reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2016, per tal de determinar les entitats subjectes al control de la intervenció, en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica.

D'acord a l'estipulat en aquest reglament les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, únicament estan subjectes al control pressupostari quan la intervenció ho consideri oportú, i no de forma sistemàtica.

A la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés als informes de control financer, referits a les entitats parapúbliques, de dret públic i societats públiques compreses en el reglament, corresponents a l'exercici 2016. El detall del desplegament del programa de control pressupostari respecte a cada entitat figura en l'informe corresponent a cadascuna.

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

En relació a la mesura i control dels objectius indicats, així com aquells que deriven del pressupost aprovat pel Consell es formulen les següents observacions:

- El Govern no disposa d'elements de mesura que posin de manifest l'adequat manteniment de les obres.
- No es disposa d'elements de mesura que posin de manifest:
 - L'assoliment de la qualitat exigida en les obres.
 - Les causes dels sobre costos de les inversions.

- Les causes dels endarreriments en els terminis d'execució.
- No consta que s'analitzi l'adequació del finançament a la inversió que es projecta.
- No s'observen ordres o disposicions que s'hagin dictat com a mesura correctiva que derivin directament de desviacions de costos i de terminis que s'hagin produït.
- No es disposa d'un sistema eficaç de comptabilitat de costos dels serveis i activitats que es presten que aportin informació suficient per a la presa de decisions en relació als objectius d'economia i eficiència.

En relació als objectius que figuren en l'expedient del pressupost cal indicar:

- En general, són objectius genèrics i poc mesurables.
- Bona part dels mateixos depenen de factors externs o aliens al departament al qual mesuren o a l'organització.
- No estan vinculats a l'avaluació de l'acompliment del personal.

D'altra banda, no consta que s'analitzin i avaluïn eficaçment els objectius i el grau de compliment dels indicadors que figuren en el projecte de pressupost.

Polítiques i pràctiques mediambientals

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

Igualment, en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes mediambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el Govern, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió econòmicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
1. Impostos directes	6.266.735	6.266.735	6.266.735	25.851.269	72.231.389	48.493.250	68.883.418	61.120.286
2. Impostos indirectes	312.366.657	312.366.657	312.366.657	276.920.957	262.213.745	277.844.213	294.796.059	278.699.279
3. Taxes i altres ingressos	24.838.873	24.838.873	24.838.873	20.346.404	20.464.886	24.424.570	24.474.760	25.343.439
4. Transferències corrents	78.768	78.768	78.768	22.042	-	1.500.000	-	-
5. Ingressos patrimonials	14.234.802	14.234.802	14.234.802	10.774.228	8.915.914	11.482.301	10.862.281	29.845.368
Ingressos corrents	357.785.835	357.785.835	357.785.835	333.914.900	363.825.934	363.744.334	399.016.518	395.008.372
8. Actius financers	149.369	149.369	149.369	60.811	53.207	72.867	1.514.415	1.640.462
9. Passius financers	260.023.940	260.023.940	260.023.940	313.060.405	608.784.567	204.769.548	389.339.484	451.211.678
Ingressos de capital	260.173.309	260.173.309	260.173.309	313.121.216	608.837.774	204.842.415	390.853.899	452.852.140
Total ingressos	617.959.144	617.959.144	617.959.144	647.036.116	972.663.708	568.586.749	789.870.417	847.860.512

(*) Pròrroga pressupostària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

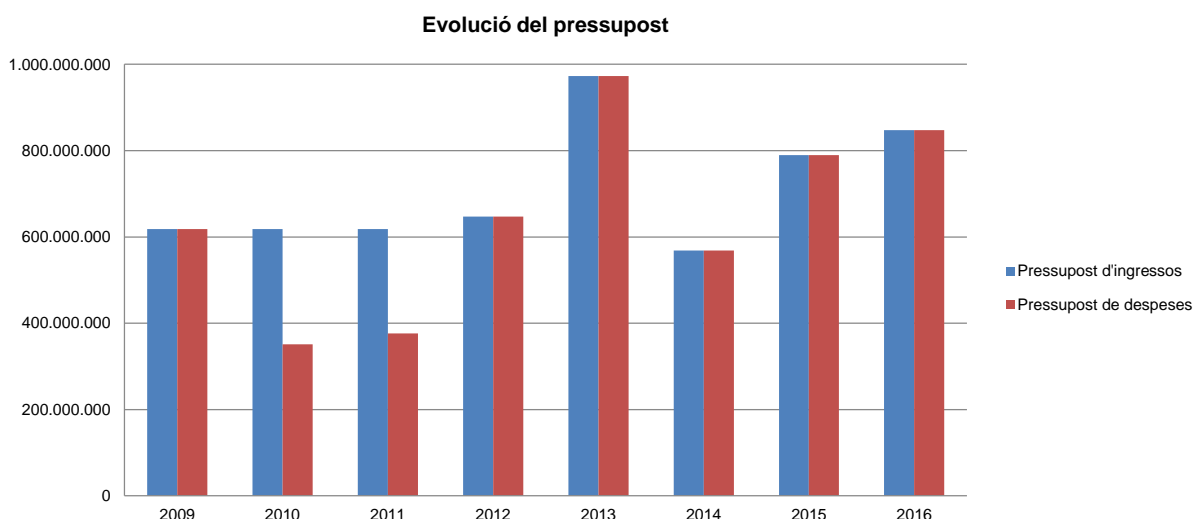
Pressupost de despeses	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*)	Pressupost 2011 (*)	Pressupost 2012	Pressupost 2013	Pressupost 2014	Pressupost 2015	Pressupost 2016
1. Despeses de personal	92.650.692	92.587.393	92.672.922	96.639.608	97.320.168	96.689.102	104.422.965	107.987.838
2. Consum de béns corrents i serveis	45.565.781	46.065.839	47.116.064	45.958.927	48.188.268	48.169.838	47.922.469	50.849.183
3. Despeses financeres	29.188.459	28.085.767	27.310.241	33.931.150	27.215.248	23.047.566	19.396.512	18.217.580
4. Transferències corrents	75.337.284	77.613.881	94.414.912	133.860.715	128.420.422	123.013.817	143.151.149	191.853.938
Despeses corrents	242.742.216	244.352.880	261.514.139	310.390.400	301.144.106	290.920.323	314.893.095	368.908.539
6. Inversions reals (1)	50.171.483	57.663.742	65.612.553	35.917.104	46.930.145	50.517.604	50.261.628	48.374.244
7. Transferències de capital	64.701.010	49.506.428	49.506.428	46.313.631	55.109.285	56.298.552	59.934.641	5.952.105
8. Actius financers	165.000	-	-	214.678	146.252	2.116.231	1.478.621	1.944.490
9. Passius financers	260.110.435	-	-	254.200.303	569.333.920	168.734.039	363.302.432	422.681.134
Despeses de capital	375.147.928	107.170.170	115.118.981	336.645.716	671.519.602	277.666.426	474.977.322	478.951.973
Total despeses	617.890.144	351.523.050	376.633.120	647.036.116	972.663.708	568.586.749	789.870.417	847.860.512

(*) Pròrroga pressupostària

(1) Les inversions pressupostades en els anys de pròrroga pressupostària corresponent a crèdits plurianuals

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

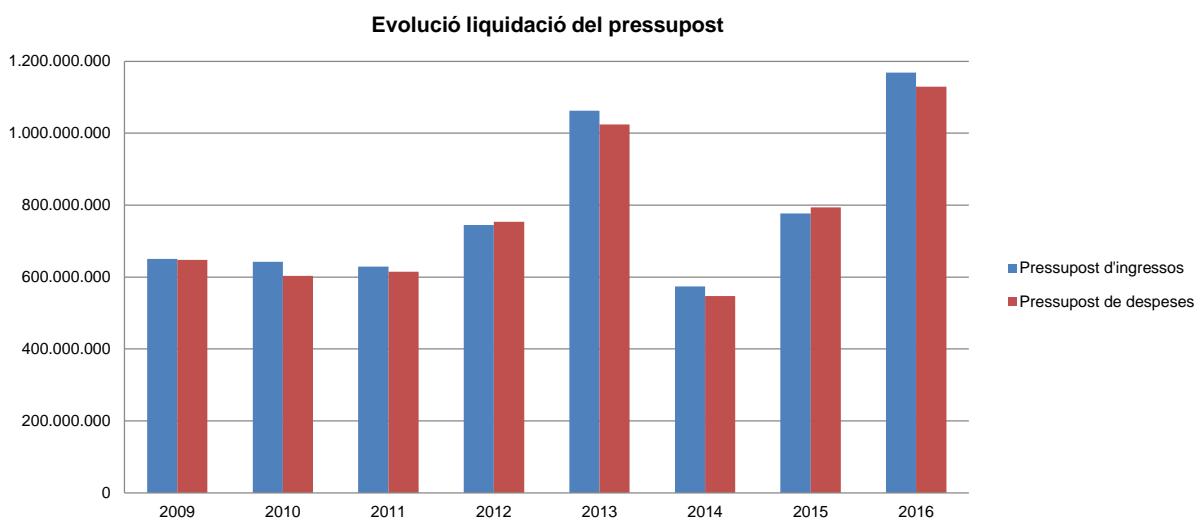
Pressupost d'ingressos	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
1. Impostos directes	1.736.727	1.699.731	5.636.566	29.895.430	32.908.419	60.613.410	68.251.836	82.922.927
2. Impostos indirectes	232.109.313	248.265.571	265.758.608	301.538.696	275.997.675	271.078.124	269.069.479	290.740.248
3. Taxes i altres ingressos	24.276.609	43.119.694	27.470.856	23.622.696	31.668.543	29.124.379	28.844.463	24.684.394
4. Transferències corrents	66.797	21.727	44.225	266	626	50.220	54.737	67.051
5. Ingressos patrimonials	13.055.454	10.885.339	9.320.402	12.957.509	50.806.642	10.161.649	23.534.326	40.374.103
Ingressos corrents	271.244.900	303.992.062	308.230.657	368.014.597	391.381.905	371.027.782	389.754.841	438.788.723
6. Alienació d'inversions	1.123	1.021	-	1.000	6.316	10.271	4.433	13.983
7. Transferències de capital	-	-	-	-	750.000	500.000	1.000.000	-
8. Actius financers	133.861	48.350	82.808	184.482	967.031	1.568.692	1.935.497	3.899.873
9. Passius financers	379.287.959	338.210.522	320.723.134	377.026.675	669.276.618	200.604.825	384.370.393	726.254.652
Ingressos de capital	379.422.943	338.259.893	320.805.942	377.212.157	670.999.965	202.683.788	387.310.323	730.168.508
Total ingressos	650.667.843	642.251.955	629.036.599	745.226.754	1.062.381.870	573.711.570	777.065.164	1.168.957.231

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013	Liquidat 2014	Liquidat 2015	Liquidat 2016
1. Despeses de personal	89.328.989	93.373.965	95.227.095	94.443.678	94.505.591	96.458.899	100.155.098	105.643.932
2. Consum de béns corrents i serveis	42.832.597	41.558.318	40.904.897	41.934.121	44.056.899	43.919.867	45.385.225	44.004.239
3. Despeses financeres	15.262.287	10.685.730	18.804.674	29.320.177	23.848.987	21.378.312	17.488.129	16.212.060
4. Transferències corrents	78.330.546	87.980.511	116.624.668	108.676.596	123.027.439	119.486.852	137.135.323	200.072.390
Despeses corrents	225.754.419	233.598.524	271.561.334	274.374.572	285.438.916	281.243.930	300.163.775	365.932.621
6. Inversions reals	99.301.454	57.718.355	34.137.624	135.125.049	36.675.973	40.247.252	45.963.100	44.514.642
7. Transferències de capital	62.751.293	65.617.994	53.433.605	45.423.142	54.315.218	55.397.516	57.888.262	5.749.457
8. Actius financers	269.636	46.422	93.209	4.673.200	1.994.002	1.349.851	9.639.799	18.979.376
9. Passius financers	260.000.000	246.543.700	255.922.931	294.557.571	646.148.671	168.701.093	380.039.037	694.344.042
Despeses de capital	422.322.383	369.926.471	343.587.369	479.778.962	739.133.864	265.695.712	493.530.198	763.587.517
Total despeses	648.076.802	603.524.995	615.148.703	754.153.534	1.024.572.780	546.939.642	793.693.973	1.129.520.138

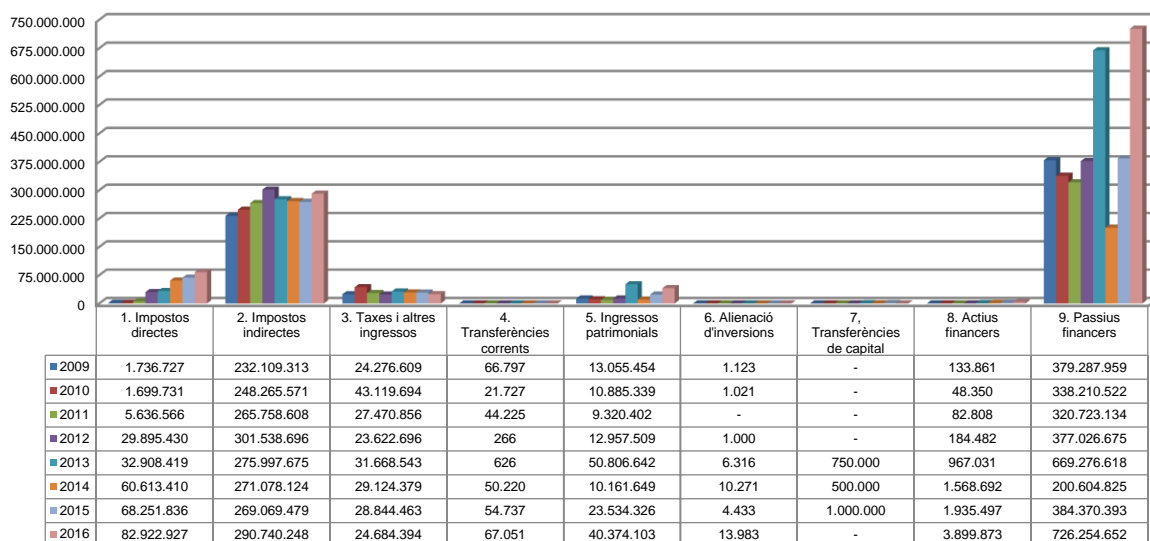
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

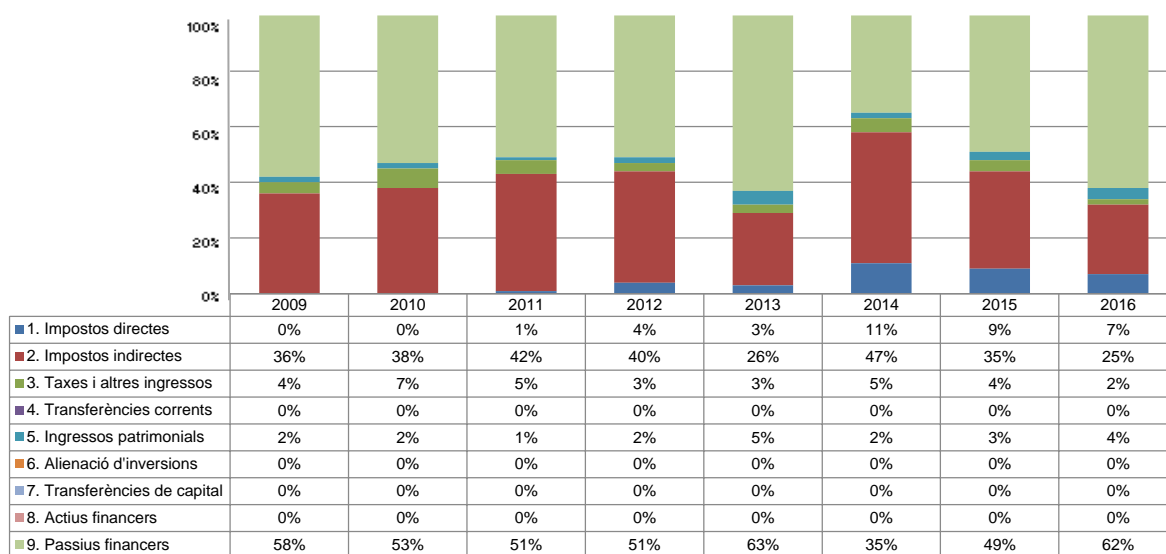
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

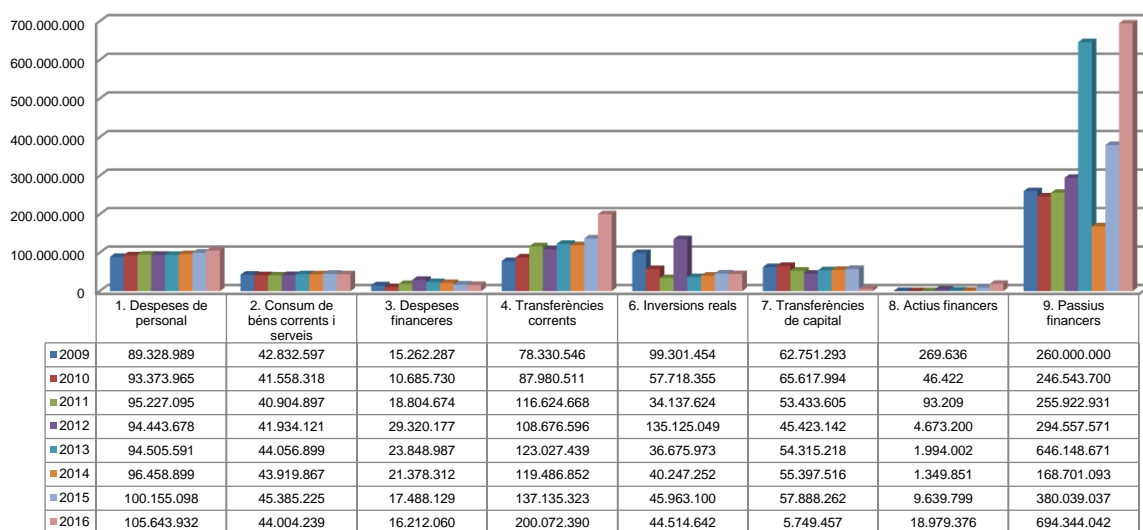
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

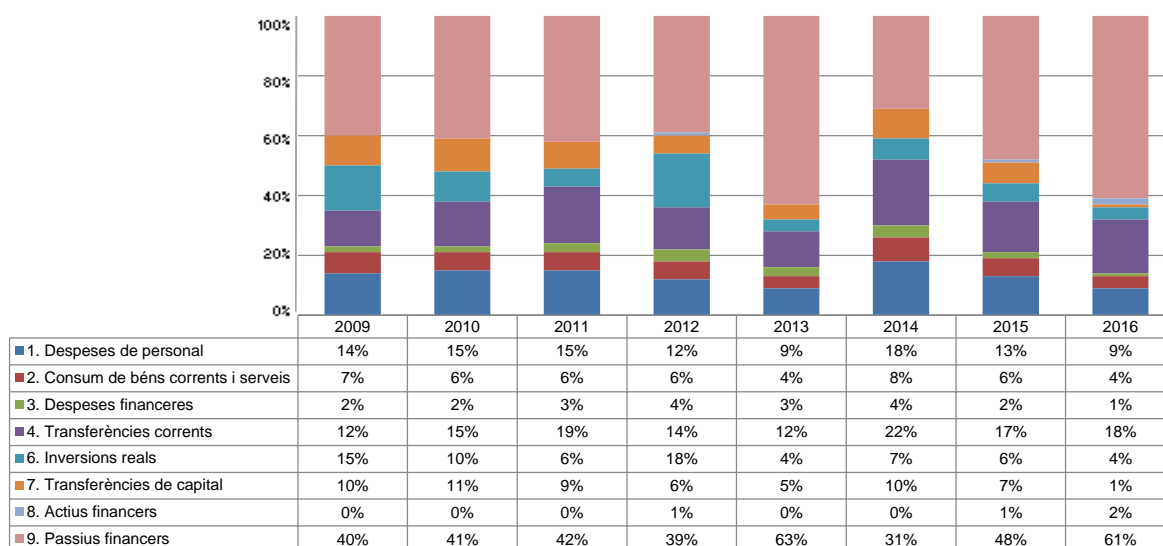
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Total ingressos liquidats	650.667.843	642.251.955	629.036.599	745.226.754	1.062.381.870	573.711.570	777.065.164	1.168.957.231
Total despeses liquidades	648.076.802	603.524.995	615.148.703	754.153.534	1.024.572.780	546.939.642	793.693.973	1.129.520.138
Resultat pressupostari	2.591.041	38.726.960	13.887.896	-8.926.780	37.809.090	26.771.928	-16.628.809	39.437.093

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

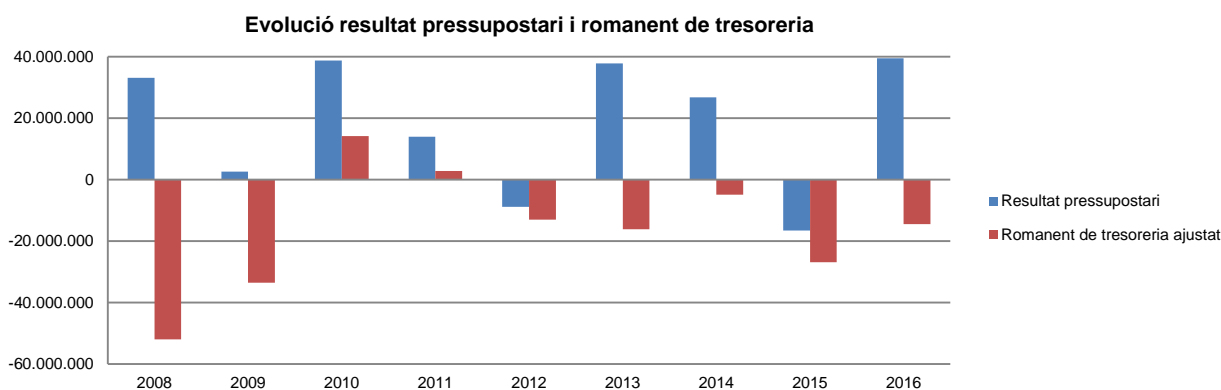
La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2009 (*)	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013	RT Ajustat 2014	RT Ajustat 2015	RT Ajustat 2016
1. (+) Drets pendents de cobrament	26.732.000	39.439.000	34.819.000	39.245.000	30.594.000	51.908.000	29.769.000	38.357.013
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-62.834.000	-32.827.000	-35.422.000	-55.822.000	-50.129.000	-60.926.000	-62.446.000	-59.526.304
3. (+) Fons líquids	2.490.000	7.519.000	3.404.000	3.482.000	3.404.000	4.121.000	5.768.000	6.661.928
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	-33.612.000	14.131.000	2.801.000	-13.095.000	-16.131.000	-4.897.000	-26.909.000	-14.507.363
I. Romanent de tresoreria afectat	71.056.000	63.498.000	90.671.000	33.219.000	36.756.000	27.879.000	28.054.000	18.839.552
II. Romanent de tresoreria no afectat	-104.668.000	-49.367.000	-87.870.000	-46.314.000	-52.887.000	-32.776.000	-54.963.000	-33.346.915
Romanent de tresoreria total (I-II)	-33.612.000	14.131.000	2.801.000	-13.095.000	-16.131.000	-4.897.000	-26.909.000	-14.507.363

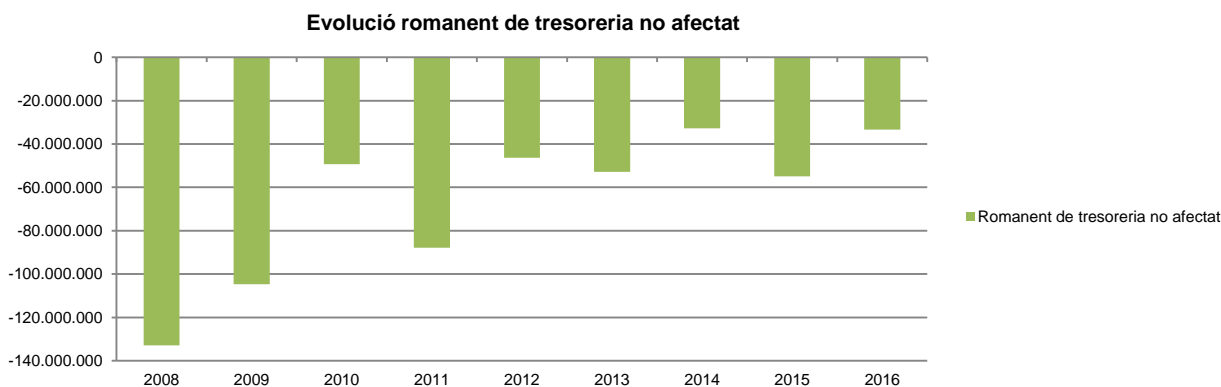
(*) L'informe del Tribunal de Comptes presenta una limitació sobre els imports que estimaven el romanent de tresoreria

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern

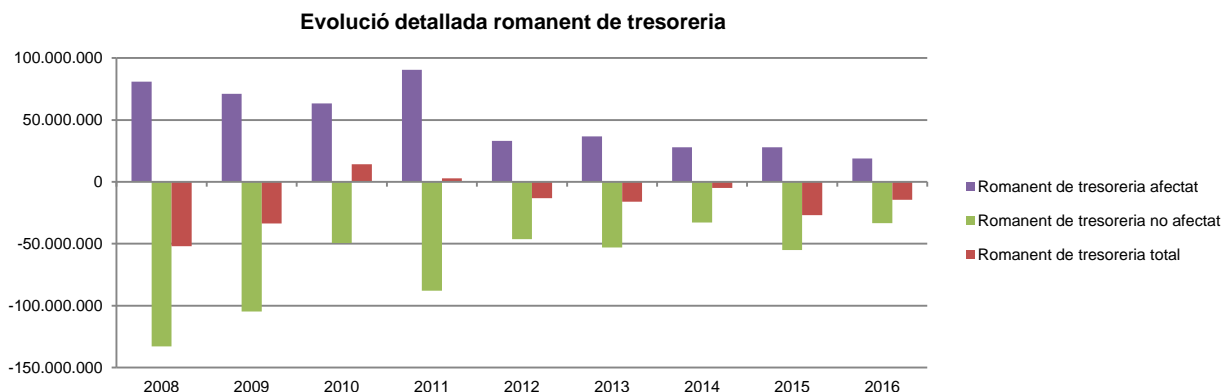
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

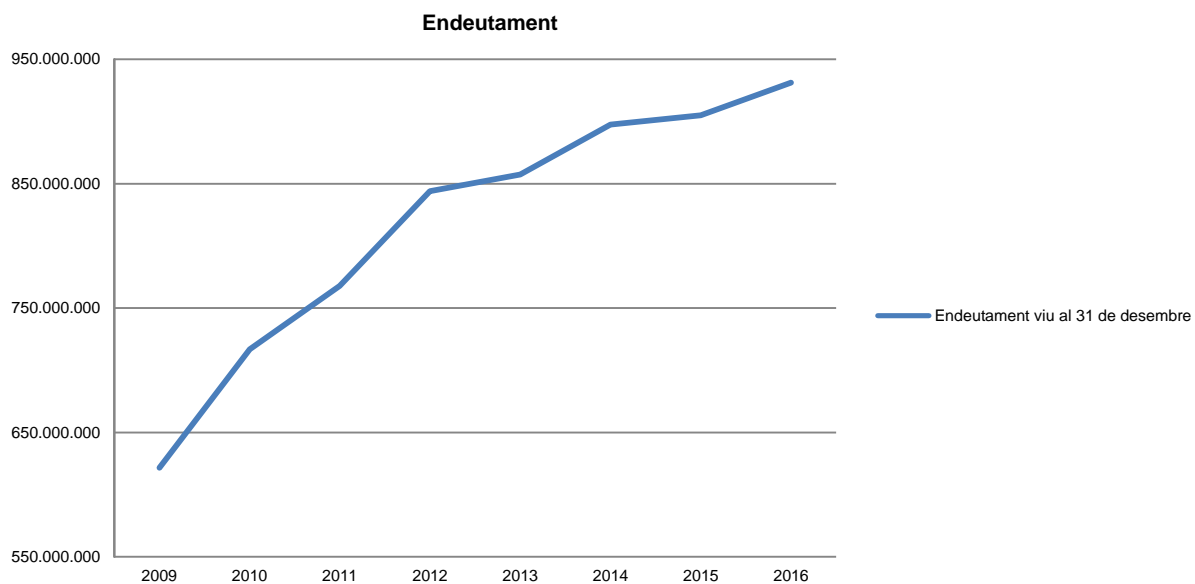
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Endeutament

Es presenta a continuació l'evolució de l'endeutament:

Concepte	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Endeutament viu al 31 de desembre	621.602.186	716.722.146	767.880.855	844.083.450	857.276.390	897.495.000	905.065.869	931.124.714

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	Modificacions del pressupost Previsions inicials	37,7%	11,5%	6,1%	12,6%	38,5%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	Drets liquidats Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria	115,2%	109,2%	100,9%	98,4%	137,9%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	Obligacions liquidades Previsions definitives de despeses	84,6%	94,4%	90,7%	89,3%	96,2%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici. Caldria considerar que un valor superior al 40% podria ser indicatiu d'una possible estructura de personal sobre dimensionada)	=	Obligacions liquidades capítol 1 Obligacions liquidades totals	12,5%	9,2%	17,6%	12,6%	9,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	Obligacions liquidades capítol 2 Obligacions liquidades totals	5,6%	4,3%	8,0%	5,7%	3,9%
% que representa les despeses per transferències corrents	=	Obligacions liquidades capítol 4 Obligacions liquidades totals	14,4%	12,0%	21,8%	17,3%	17,7%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	Obligacions liquidades capítol 6 Obligacions liquidades totals	17,9%	3,6%	7,4%	5,8%	3,9%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents) Drets liquidats operacions corrents	25,4%	27,1%	24,2%	23,0%	16,6%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	(Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents - passius financers) Drets liquidats operacions corrents	-54,6%	-138,0%	-21,3%	-74,5%	-141,6%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	Drets liquidats totals - transferències Drets liquidats totals	100,0%	99,9%	99,9%	99,9%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) Drets liquidats totals	47,6%	32,1%	62,9%	47,1%	34,1%
Finançament endeutament (Representa el % dels ingressos finançats amb endeutament)	=	Drets liquidats passius financers (cap. 9 ingressos) Drets liquidats totals	50,6%	63,0%	35,0%	49,5%	62,1%
Ratis per habitants			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Població: nombre d'habitants		Segons departament d'Estadística	76.246	76.098	76.949	78.014	78.264
Ingressos tributaris per habitant	=	Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3) Població	4.657	4.475	4.689	4.694	5.090
Despeses per habitant	=	Obligacions reconegudes Població	9.891	13.464	7.108	10.174	14.432
Endeutament per habitant	=	Endeutament total Població	11.071	11.265	11.664	11.601	11.897
Càrrega financera per habitant	=	Càrrega financera total Població	385	313	278	224	207
Ratis de liquiditat			Exercici 2012	Exercici 2013	Exercici 2014	Exercici 2015	Exercici 2016
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	Actiu corrent - Passiu corrent	-756.496.000	-203.642.000	-377.468.000	-735.745.000	-555.805.880
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	Actiu corrent Passiu corrent	5,5%	14,9%	13,3%	5,8%	8,8%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	Efectiu i altres actius líquids equivalents Passiu corrent	0,5%	1,7%	1,1%	0,7%	1,6%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Govern
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- El Govern ha procedit a la confecció d'un inventari de béns i de drets dels béns de la seva titularitat o que té en possessió i la seva valoració, havent introduït correccions, modificacions i baixes a les dades comptables dels comptes retuts. Això no obstant, es presenten diferències amb els saldos comptables al 31 de desembre de 2016 per import de 61.248.044 euros. (nota 2.3.1)
- S'ha procedit a dotar la provisió de dubtós cobrament corresponent als saldos deutors de l'IGI pel seu import total sense haver procedir a desfer la dotació efectuada l'exercici anterior. Aquest fet provoca que els saldos deutors, el resultat de l'exercici i el romanent de tresoreria es vegin infravalorats en 12.823.349 euros. (nota 2.3.5)
- De les respostes a la nostra circularització, s'ha constatat l'existència d'un compte amb un saldo de 101.000 euros i títols per valor de 41.302 euros a 31 de desembre de 2016 que correspon a l'Ambaixada de París i un compte de l'Ambaixada de Ginebra per un import de 5.147 euros. Aquests comptes no figuren registrats a la comptabilitat del Govern. (nota 2.3.6)

Relatives a la contractació pública

- S'han adjudicat contractes declarats sensibles l'objecte dels quals no s'ajusta als requeriments de l'article 54.2 de la LCP per a tenir aquesta naturalesa. Així s'ha observat en els contractes per a l'adaptació reglamentària de la Llei d'ordenament tributari, per 27.800 euros i d'assessorament en relació a la situació financera dels comuns i del Govern, per 77.913 euros. (nota 2.5)
- S'han adjudicat contractes declarats sensibles pels quals no consta la consulta prèvia de, almenys, dues empreses o professionals amb capacitat per a executar el contracte i no consta la publicació de l'edicta de l'adjudicació. S'ha detectat aquesta observació en el contracte per a la redacció del projecte de Llei de règim fiscal de reorganització empresarial, adjudicat per 120.000 euros. (nota 2.5)
- S'ha procedit a contractar per urgència la construcció d'un carril bici als vorals de la CG1, per 599.782 euros sense que consti a l'expedient la justificació per a que es pugui procedir per aquesta modalitat de contractació, contràriament al requerit per l'article 17.3 de la LCP. (nota 2.5)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- La normativa bàsica en relació a la gestió econòmicofinancera dels ens públics d'àmbit estatal es recull en la LGFP, el PGCP i la llei de pressupost per l'exercici corresponent. Cap d'aquests textos defineix una estructura pressupostària. Es recomana que s'aprovi una estructura pressupostària d'obligat compliment, que hauria de definir de forma clara els comptes pressupostaris que s'han d'utilitzar en l'elaboració del pressupost, tant per ingressos com per despeses, i la correlació amb els comptes definits en el PGCP. (nota 2.1.1)
- Contràriament al disposat en el PGCP, el Govern no enregistra comptablement les operacions que afecten a l'estat d'ingressos de les modificacions pressupostàries i igualment no es registren en les previsions pressupostàries d'ingressos les operacions que es deriven de les modificacions que s'aproven. (nota 2.1.2)
- El Govern ha aprovat modificacions pressupostàries per import de 19.303.317 euros en dates properes al tancament de l'exercici, quan, en el moment d'adquirir els compromisos, no existia la consignació pressupostària adequada i suficient per atendre'ls, la qual cosa seria contrària a l'article 15.2 de la LGFP. (nota 2.1.2)
- El Govern ha aprovat transferències de crèdit que afecten les remuneracions de personal, contravenint l'article 26.2 b de la Llei general de les finances públiques. (nota 2.1.2)
- En l'elaboració del pressupost general es modifiquen els imports de les anualitats per despeses plurianuals aprovades en exercicis anteriors a les quanties que es preveuen per al pressupost de l'exercici que es tramita sense que la memòria del pressupost ho justifiqui adequadament en els termes que requereix l'article 29.7 de la LGFP. (nota 2.1.3)
- No consta que s'hagin efectuat les liquidacions definitives de les participacions comunals de la taxa sobre la tinença de vehicles, contràriament al que disposa l'article 12.2 del Reglament que la regula de la taxa sobre la tinença de vehicles. D'acord amb les estimacions efectuades, restaria pendent de transferir als comuns un import de 79.483 euros corresponents a l'exercici de 2016 i de 698.262 euros que corresponen a liquidacions dels exercicis de 2010 a 2015. (nota 2.2.7)
- S'enregistren pressupostàriament amb càrrec a partides del capítol d'inversions, transaccions que, per contra, no reben el tractament comptable d'inversió, quan els criteris per a ser considerat inversió, en l'àmbit pressupostari, i immobilitzat des del punt de vista comptable, són coincidents.

El total d'aquestes transaccions, en l'exercici 2016, ascendeix a la quantitat de 2.081.734 euros. (nota 2.3.1)

- El Govern té cedits al SAAS els béns que integren l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell. Per aquesta raó, el Govern no efectua dotació a l'amortització dels béns cedits, en correspondre al SAAS aquesta pràctica comptable. Amb tot, el SAAS, per indicació del Govern i en contra del que disposa el PGCP, compensa la referida dotació a l'amortització sanejant per igual quantia l'import de la cessió. En conseqüència, cap de les entitats que integren el sector públic es dota d'un fons d'amortització que permeti la reposició dels béns necessaris per a la prestació dels serveis assistencials, a la vegada que aquesta dotació no s'integra en els costos de l'assistència sanitària pública. (nota 2.3.7)
- L'estat del romanent de tresoreria incorpora saldos de dubtós cobrament en excés per import de 12.823.349 euros i no recull romanents de tresoreria afectats per import de 17.798.574 euros l'aplicació dels quals faria que el romanent de tresoreria no afectat al 31 de desembre de 2016 fos negatiu de 33.346.915 euros. (nota 2.4)

Relatives a la contractació pública

- S'ha detectat l'existència de personal eventual el qual, atenent a la seva durada o la funció que desenvolupen, la seva contractació podria contravenir el que disposa l'article 87.2 de la LFP. (nota 2.2.5)
- L'article 65 apartat 3 de la LCP preveu la creació d'un registre de contractes d'accés públic i determina la informació bàsica que ha de contenir. Aquest registre no ha estat creat. (nota 2.5)
- S'han detectat diverses adjudicacions directes sense que s'hagi justificat l'ús d'aquesta modalitat de contractació. (nota 2.5)

Altres observacions

- La liquidació de l'exercici presenta un estalvi net negatiu de 621.487.940 d'euros. Aquest estalvi net pressupostari negatiu obliga al Govern al refinançament permanent del seu endeutament. Per la seva part, donat que aquestes operacions es formalitzen majoritàriament a curt termini, com s'observa a la nota 2.4, comporten romanents de tresoreria negatius que es tradueixen en una liquiditat supeditada a la formalització d'operacions de tresoreria en el molt curt termini. (nota 2.2)
- El romanent de tresoreria a 31 de desembre de 2016, així com altres indicadors de liquiditat posen de manifest la necessitat del Govern d'un refinançament permanent del seu endeutament a curt termini. (notes 2.2 i 2.7)
- En l'exercici 2016, 69 treballadors han excedit el nombre d'hores extres previst pel Reglament de sistemes de compensació, les quals, a més de contràries a la norma esmentada, són indicadors de debilitats i ineficiències organitzatives. (nota 2.2.5)

- No ha estat dictat el reglament previst en l'article 13 de la Llei de la funció pública, regulant el registre de la funció pública que s'ha de crear d'acord amb el que determina el mateix article. (nota 2.2.5)
- S'observen pagaments per conceptes retributius dels quals no consta una regulació normativa que els empari, com és el cas dels complements de guàrdies forenses, indemnització preufetària, prima secció canina i especificitat policia, permanència al Pas educació, activitats hivern Pas i Pas bombers. (nota 2.2.5)
- El reglament de control pressupostari limita la fiscalització de les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost, als supòsits que la intervenció consideri oportú, i no de forma sistemàtica. Tot i que els departaments implicats amb la despesa han realitzat determinades actuacions, es posa de manifest que aquests procediments no han estat generalitzats ni sistemàtics, contràriament al requerit en els articles 15 a 17 del Reglament del procediment per a la concessió i el control de les subvencions i transferències públiques i l'article 39 de la LGFP. Aquest fet, a més de comportar l'incompliment normatiu referit, no permet garantir els fets que són objecte del control financer com són l'adequada i correcta obtenció dels ajuts, l'acompliment de les obligacions de gestió i aplicació dels mateixos per part dels beneficiaris, l'adequat i correcte finançament de les activitats subvencionades i la realitat i regularitat de les operacions que s'han finançat amb els ajuts. (nota 2.2.7)
- Per tal de determinar les entitats subjectes al control de la intervenció, s'ha aprovat el reglament relatiu a l'establiment del programa de control pressupostari per a l'exercici 2016, en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica. A la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés als informes de control financer, referits a les entitats parapúbliques, de dret públic i societats públiques compreses en el reglament, corresponents a l'exercici 2016. (nota 2.7)
- L'article 36 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública, a més dels pretesos en les actuacions que s'impulsen, entre altres, els objectius d'economicitat i eficiència, establint per a la seva supervisió i mesura diferents controls. El Govern no disposa dels mecanismes adequats per dur a terme el control del compliment d'aquests objectius. (nota 2.7)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Govern a 31 de desembre de 2016, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Govern ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2016.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre al Govern el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Govern ha presentat un escrit d'al·legacions que, en haver estat rebut fora del termini per formular al·legacions, no ha estat incorporat en el present informe. En conseqüència no hi ha cap observació complementària.